

BADANIE LOSÓW ZAWODOWYCH
ABSOLWENTÓW
UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO
Z ROCZNIKA 2011/2012
POMIAR PO TRZECH LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW

SOCJOSKOP.

Paweł Timler

Wrocław

Zbieranie i wprowadzanie danych:

mgr Karolina Niemiec – kierownik Biura Karier

mgr Krystian Antochów

mgr Paweł Krajewski

mgr Diana Zawora

Analiza danych wraz z opracowaniem raportu:

Paweł Timler

Dziękujemy wszystkim studentom i absolwentom za wyrażenie zgody na udział w badaniach. Dzięki Waszej pomocy możemy rozwijać Nasz Uniwersytet.

Dziękujemy także wszystkim osobom, które wspierają Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego w prowadzeniu badań i w codziennej działalności.

Wasze wsparcie jest dla nas bardzo cenne.

UWAGA!

KOPIOWANIE BEZ PODANIA ŹRÓDŁA ZABRONIONE

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE.....	5
2. WSTĘP.....	6
3. METODOLOGIA BADANIA.....	7
3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego.....	7
Absolwent	7
Losy zawodowe absolwentów	7
Kompetencje zawodowe/umiejętności	7
Aktywność zawodowa i ekonomiczna	8
3.2 Cel badania.....	8
3.3 Problematyka badania realizowanego po trzech latach od zakończenia studiów	8
3.4 Organizacja procesu badawczego.....	11
3.5 Próba badawcza	13
4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2011/2012 W PODZIALE NA STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA.....	14
5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO.....	23
5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów	23
5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych.....	27
5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	31
Kompetencje poznawcze	32
Kompetencje osobiste	33
Kompetencje społeczne	35

Kompetencje specjalistyczno-techniczne	36
5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów	37
5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów	41
5.6 Podnoszenie kwalifikacji	45
5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	47
5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	62
5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy	69
6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCZNIKA 2011/2012 PO TRZECH LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW 76	
Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych	76
Status społeczno-zawodowy absolwentów	77
Kontynuacja nauki na studiach wyższych	77
Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	78
Zadowolenie z ukończonych studiów	78
Kierunki migracji zawodowej absolwentów	79
Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	79
Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	81
Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia.....	81
7. ANEKS	83
Spis tabel.....	83
Spis wykresów	86

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony www. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Fala badania – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.

Internetowy System Badania Losów Zawodowych – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.

Ustawa o szkolnictwie wyższym – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Przedmiotem badania „**Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 – pomiar po trzech latach od ukończenia studiów**” jest przebieg karier zawodowych absolwentów studiów I i II stopnia, realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie. Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na studiach I lub II stopnia. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz planów edukacyjno-zawodowych na przyszłość.

Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu studiów ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów.

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki II etapu badania losów **absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012**, tj. badania przeprowadzonego **po trzech latach od ukończenia studiów**. W celu zyskania możliwie pełnych informacji na temat wpływu studiów na sytuację zawodową absolwentów wszystkie wyniki przedstawione w niniejszym raporcie prezentowane są w podziale na absolwentów studiów I stopnia oraz absolwentów studiów II stopnia.

Zapraszamy do lektury raportu!

Zespół Biura Karier

Uniwersytetu Rzeszowskiego

3. METODOLOGIA BADANIA

3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie „*Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.*”¹ definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i - po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub II stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach I stopnia/zawodowych).

W niniejszym raporcie termin absolwent studiów I stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł inżyniera lub licencjata do 31.11.2011 roku, natomiast absolwent studiów II stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł magistra do 31.11.2011 roku.

Losy zawodowe absolwentów

Losy zawodowe absolwentów w niniejszym opracowaniu zasadniczo utożsamiane są z karierą zawodową, która definiowana jest jako wielowymiarowy, indywidualny scenariusz przebiegu życia zawodowego, obejmujący różne aspekty aktywności: zawodowy, psychologiczny, społeczny i życiowy (tzw. związany z rozpatrywaniem życia zawodowego w perspektywie życia jednostki)². W badaniu uwzględniono aspekt zawodowy oraz aspekt społeczny.

Kompetencje zawodowe/umiejętności

Termin kompetencje oznacza dyspozycje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają realizować zadania zawodowe na odpowiednim poziomie. Można je rozwijać i kształcić³. W raporcie wydzielono kompetencje bazowe (poznawcze, społeczne i osobiste) oraz wykonawcze (biznesowe, firmowe, menadżerskie)⁴.

¹ *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010*, Warszawa 2011, s.11

² M. Suchar, *Modele karier. Przewidywanie kolejnego kroku*, Warszawa 2010, s. 11

³ G. Filipowicz, *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004, s. 17-18

⁴ Tamże, s. 37-38

Aktywność zawodowa i ekonomiczna

W odniesieniu do zbiorowości osób badanych, w której występują zarówno osoby pracujące, uczące się, jak i bezrobotne – w celu opisanego statusu na rynku pracy przyjęto podział wykorzystywany w Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ze względu na aktywność ekonomiczną. Zgodnie z definicją stosowaną w BAEL osoby aktywne ekonomiczne to osoby w wieku 15 lat i więcej, które pracują, są bezrobotne, a także bierne zawodowo (np. uczą się)⁵.

3.2 Cel badania

Głównym celem zrealizowanego badania jest diagnoza sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 na rynku pracy oraz dokonanie przez nich oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy trzech lat od zakończenia studiów.

W ramach celu głównego sformułowano następujące cele szczegółowe:

- Określenie liczby absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy są aktywni ekonomicznie;
- Dostarczenie informacji władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat obszarów kształcenia/działalności Uniwersytetu Rzeszowskiego, które należy zweryfikować.

3.3 Problematyka badania realizowanego po trzech latach od zakończenia studiów

Kwestionariusz ankiety przygotowany na potrzeby realizowanego badania składał się z 61 pytań, z których 32 przeznaczonych było dla wszystkich absolwentów, natomiast pozostałe dedykowane były poszczególnym kategoriom respondentów, zależnie od ich sytuacji zawodowej, tj. osobom pracującym, osobom prowadzącym własną działalność gospodarczą, osobom pozostającym w momencie badania bez pracy oraz osobom kontynuującym naukę.

⁵ http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6827.html (stan na dzień 19.11.2012)

Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:

- Jak absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego oceniają ukończony kierunek pod względem możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwoju swoich umiejętności/kompetencji? Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia znajomym? Czy wybraliby jeszcze raz ten sam kierunek? Jak oceniają szanse na zatrudnienie po ukończeniu danego kierunku z perspektywy czasu?;
- Jakie były motywy wyboru kierunku?
- Czego zdaniem absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego zabrakło podczas kształcenia na uczelni, a co byłoby istotne z punktu widzenia poszukiwania pracy?;
- Jaki procent absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego: pracuje, nie pracuje, kontynuuje naukę, prowadzi własną działalność gospodarczą i z jakich kierunków rekrutują się osoby należące do tych kategorii?;
- W jakich województwach absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy?;
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego po ukończeniu studiów podnoszą swoje kwalifikacje?

Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:

- W ilu miejscach pracowali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego od momentu zakończenia studiów do udziału w badaniu?;
- Jak długo absolwenci poszukiwali pierwszej pracy? Czy wykonywana praca jest związana z kierunkiem studiów? Jaka jest forma zatrudnienia, stanowisko, branża, wysokość zarobków netto?;
- W jakim województwie, kraju absolwenci podejmują zatrudnienie?;
- W jakim momencie absolwenci rozpoczęli działalność gospodarczą? Jakie były powody założenia firmy? Czy działalność firmy jest związana z kierunkiem studiów badanych absolwentów? W jakim województwie funkcjonują firmy? W jakiej branży działają nowo otwarte firmy?;

- Czy przy zakładaniu działalności gospodarczej absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego korzystali ze wsparcia finansowego? Jakie były źródła wsparcia finansowego?;

Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:

- Jak długo absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostają bez pracy? Czy badani bezrobotni są zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy?;
- Czy aktualnie bezrobotni absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmowali jakąkolwiek pracę po zakończeniu studiów?;
- Czy pozostający bez pracy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy? Jeśli nie, to dlaczego? ;
- Jakie działania podejmują w celu znalezienia pracy? Jak określają swoją aktywność w poszukiwaniu pracy? ;
- Po ukończeniu jakich kierunków absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego najczęściej pozostają bez zatrudnienia?;
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukiwali pracy w innych województwach i za granicą?;

Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:

- Jakie były motywy kontynuowania kształcenia przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego?;
- Jaki rodzaj studiów wybierali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego (licencjackie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe)?;
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuują kształcenie na tym samym kierunku, czy wybierają nowy kierunek studiów?;
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskiego czy na innej uczelni?;

3.4 Organizacja procesu badawczego

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od lutego 2016 roku do końca maja 2016 roku pośród absolwentów 11 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli naukę na studiach I lub II stopnia w roku akademickim 2011/2012.

W ramach II etapu badania losów zawodowych wykorzystano Internetowy System Badania Losów Zawodowych z modułem badań internetowych CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) oraz platformę SMSAPI do wysyłki zaproszeń drogą SMS-ową. Za pomocą systemu, wysłano do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, zaproszenia do wypełnienia ankiety drogą internetową (I fala badania). W odniesieniu do absolwentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, rozesłano czterokrotne przypomnienia o wypełnieniu ankiety (II fala badania). Do osób, które pomimo wyrażenia zgody na udział w badaniu nie odpowiedziały na zaproszenie i przypomnienia wysyłane drogą elektroniczną (I i II fala), przestano zaproszenie do wypełnienia ankiety drogą SMS-ową poprzez platformę SMSAPI (III fala badania).

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport.

Wykres 1. Etapy procesu badawczego

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażających chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI i CATI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI i CATI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI i CATI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

3.5 Próba badawcza

W roku akademickim 2011/2012 Uniwersytet Rzeszowski opuściło łącznie 6714 absolwentów, z czego 4441 (tj. 66,1%) to absolwenci studiów stacjonarnych a 2273 (tj. 33,9%) to absolwenci studiów niestacjonarnych. Udział w badaniu losów zawodowych po trzech latach wzięło 677 osób, a więc nieco ponad 10% ogółu absolwentów.

Tabela 1. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2011/2012 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów.

	Liczba absolwentów w roku akademickim 2011/2012 (stan na dzień 30.11.2011 r. wg sprawozdania GUS)			Studenci/absolwenci rocznika 2011/2012 uczestniczący w badaniu losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów			Udział badanych w ogólnej liczbie absolwentów
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Ogółem	%
Wydział Biologiczno-Rolniczy	457	140	597	51	13	64	10,7%
Wydział Ekonomii	481	264	745	53	12	65	8,7%
Wydział Filologiczny	424	178	602	57	17	74	12,3%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	285	85	370	38	7	45	12,2%
Wydział Medyczny	616	480	1096	63	27	90	8,2%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	549	425	974	83	37	120	12,3%
Wydział Prawa i Administracji	486	228	714	68	15	83	11,6%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	443	101	544	53	13	66	12,1%
Wydział Sztuki	84	36	120	2	5	7	5,8%
Wydział Wychowania Fizycznego	529	336	865	38	16	54	6,2%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	49	0	49	9	0	9	18,4%
Między-wydziałowy Instytut Filozofii	38	0	38	0	0	0	0,0%
Ogółem	4441	2273	6714	515	162	677	10,1%

W badaniu realizowanym po upływie trzech lat od zakończenia studiów, którego wyniki zawiera niniejszy raport, uczestniczyło 677 osób, tj. 10,08% absolwentów rocznika 2011/2012. Poziom zaangażowania absolwentów poszczególnych wydziałów w badaniu

losów zawodowych jest zróżnicowany, i mieścił się w przedziale od ponad 18% do 0%. Najstąbiej ankietyzacja wypadła wśród absolwentów Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (0%) oraz Wydziału Sztuki (5,8%), zaś najlepiej na Zamiejscowym Wydziale Biotechnologii (18,4%) oraz Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym (12,3%).

4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2011/2012 W PODZIALE NA STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA

Tabela 2. Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I i II stopnia z rocznika 2010/2011 - w podziale na wydziały.

	Absolwenci studiów I i II stopnia z rocznika 2011/2012		
	Ogólna liczba absolwentów	Liczba uczestników badania	Poziom ankietyzacji
Wydział Biologiczno-Rolniczy	597	64	10,72%
Wydział Ekonomii	745	65	8,72%
Wydział Filologiczny	602	74	12,29%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	370	45	12,16%
Wydział Medyczny	1096	90	8,21%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	974	120	12,32%
Wydział Prawa i Administracji	714	83	11,62%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	544	66	12,13%
Wydział Sztuki	120	7	5,83%
Wydział Wychowania Fizycznego	865	54	6,24%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	49	9	18,37%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	38	0	0,00%
Ogółem	6 714	677	10,08%

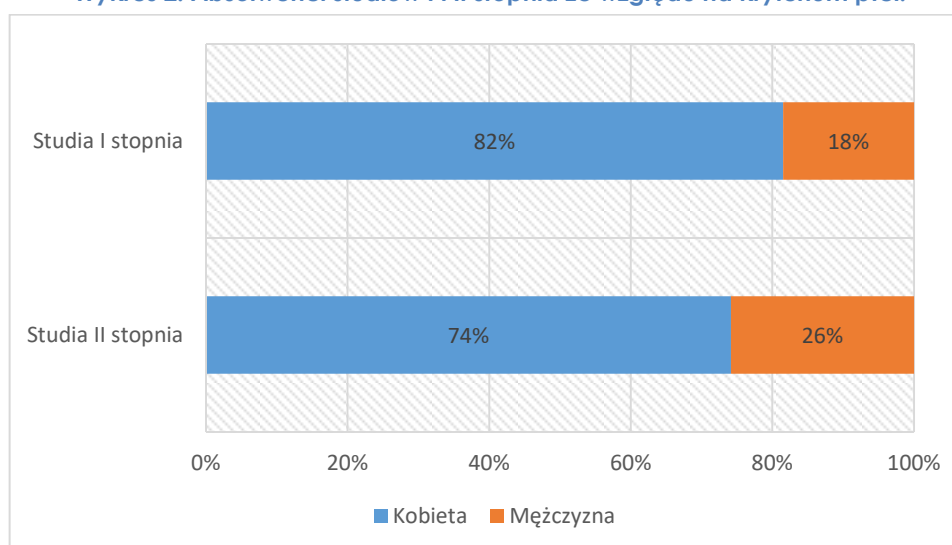
Studia I i II stopnia w roku akademickim 2011/2012 ukończyło 6 714 osób, a 677 z nich odpowiedziało na zaproszenie do udziału w badaniu po trzech latach od zakończenia studiów, co oznacza, iż poziom ankietyzacji wśród absolwentów wyniósł

10,8%, co należy uznać za wynik dobry. Niestety z uwagi na bardzo różną ilość studentów i absolwentów oraz biorących udział w badaniu respondentów studiujących na poszczególnych wydziałach poziom ankietyzacji był bardzo zróżnicowany.

Najwyższy poziom ankietyzacji odnotowano w przypadku Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (powyżej 18%), Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego oraz Wydziału Filologicznego (po 13,3). Najmniejsze zaangażowanie w badanie losów zawodowych w przypadku obu typów studiów wykazali absolwenci Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (0%), Wydziału Sztuki (5,8%) oraz Wydziału Wychowania Fizycznego (6,2%). W przypadku Międzywydziałowego Instytutu Filozofii ankiety nie wypełnił żaden absolwentów.

Wśród absolwentów z rocznika 2011/2012, którzy wypełnili ankietę po trzech latach od zakończenia studiów, ponad 3/4 stanowią kobiety: 82% na studiach I stopnia i 74% na studiach II stopnia.

Wykres 2. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium płci.

Uczestnicy badania to głównie osoby w wieku 25-27 lat (47,8%) oraz 28-31 lat (45,4%). Osoby powyżej 31 roku życia stanowią 6,6% grupy badawczej. Wiek absolwentów w momencie ankietyzacji związany jest bezpośrednio z poziomem ukończonych studiów. Wśród absolwentów studiów I stopnia średnia wieku jest zdecydowanie niższa, a ponad

86,9% stanowią osoby poniżej 28 roku życia. Wśród absolwentów studiów II stopnia dominują osoby w przedziale wiekowym 28-31 lat (66,7%).

Tabela 3. Wiek badanych absolwentów studiów I i II stopnia po 3 latach od zakończenia studiów.

	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
Do 21 lat włącznie	0,0%	0,0%	0,0%
Od 22 do 24 lat	0,0%	0,4%	0,1%
Od 25 do 27 lat	23,4%	86,9%	47,8%
Od 28 do 31 lat	66,7%	11,2%	45,4%
32 lata i więcej	9,8%	1,5%	6,6%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Najliczniej reprezentowani w grupie badawczej (wśród absolwentów studiów I i II stopnia), podobnie jak w poprzedniej edycji badania, są absolwenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego, co jest konsekwencją wyższego niż w innych jednostkach poziomu ankietyzacji, a także dużej ogólnej liczby studentów tej jednostki. Absolwenci Międzywydziałowego Instytutu Filozofii oraz Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii są reprezentowani w badaniu najmniej licznie i stanowią łącznie nieco ponad 2 procent ankietowanych.

Tabela 4. Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów I i II stopnia.

	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
Biologiczno-Rolniczy	10,0%	8,5%	9,4%
Ekonomii	11,0%	7,3%	9,6%
Filologiczny	12,0%	9,2%	10,9%
Matematyczno-Przyrodniczy	4,5%	10,0%	6,6%
Medyczny	13,2%	13,5%	13,3%
Pedagogiczno-Artystyczny	15,8%	20,8%	17,7%
Prawa i Administracji	12,2%	12,3%	12,2%
Socjologiczno-Historyczny	9,1%	11,2%	9,9%
Sztuki	1,2%	,8%	1,0%
Wychowania Fizycznego	8,9%	6,5%	8,0%
Zamiejscowy Instytut Biotechnologii	2,2%	0,0%	1,3%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Analizując wyniki badania, odnoszące się do poszczególnych kierunków i wydziałów należy pamiętać, iż możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną są w znacznym stopniu ograniczone z powodu małej liczebności respondentów. Pomimo, iż wyniki dla wielu kierunków nie są reprezentatywne, gdyż opierają się na zbyt małej liczbie obserwacji, nie wyklucza się ich z badania ze względu na potrzebę gromadzenia wszelkich informacji o tym, co dzieje się z absolwentami po ukończeniu studiów. Należy jednak ostrożnie formułować wnioski i rekomendacje dla poszczególnych kierunków, pamiętając o ograniczeniach reprezentatywności wyników uzyskanych dla poszczególnych wydziałów i kierunków studiów.

Tabela 5. Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów I i II stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna).

	Rodzaj studiów		Ogółem
	Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Administracja	1	21	22
Archeologia	3	2	5
Architektura krajobrazu	0	5	5
Biologia	6	3	9
Biotechnologia	10	0	10
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej	2	1	3
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	4	1	5
Edukacja Medialna	1	0	1
Edukacja Techniczno-Informatyczna	9	1	10
Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym	2	0	2
Ekonomia	46	18	64
Europeistyka	3	11	14
Filologia Angielska	15	6	21
Filologia Germańska	9	3	12
Filologia Polska	23	10	33
Filologia Rosyjska	3	5	8
Filozofia	0	1	1
Fizjoterapia	35	12	47
Fizyka	1	0	1
Fizyka Techniczna	0	1	1

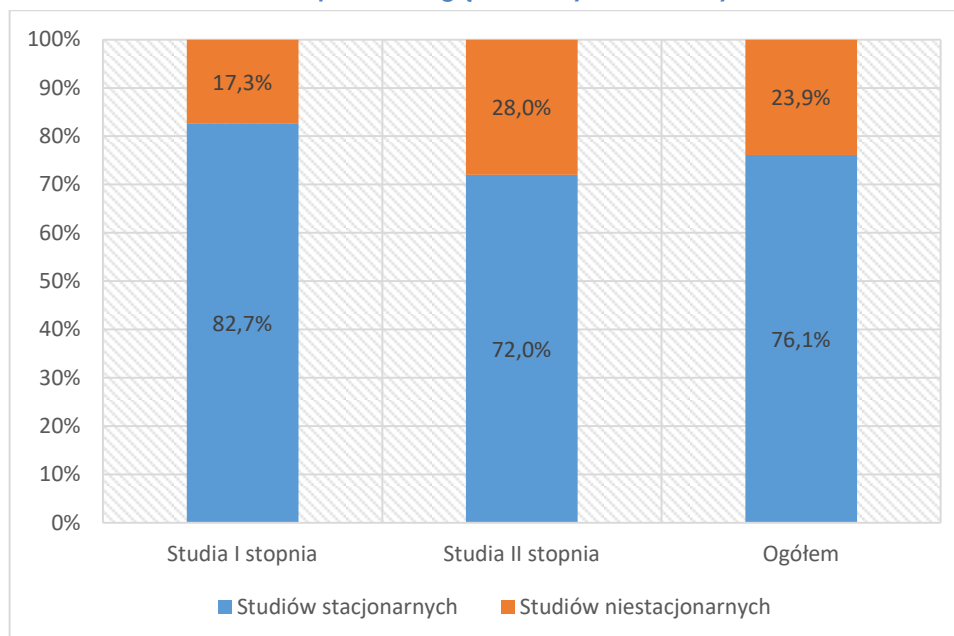
Grafika	1	1	2
Historia	2	2	4
Informatyka	1	6	7
Kulturoznawstwo	0	7	7
Matematyka	8	17	25
Nauki o Rodzinie	0	13	13
Ochrona Środowiska	15	9	24
Pedagogika	60	40	100
Pielęgniarstwo	16	8	24
Politologia	6	5	11
Położnictwo	4	2	6
Praca Socjalna	0	3	3
Prawo	47	0	47
Ratownictwo Medyczne	0	3	3
Rolnictwo	16	3	19
Socjologia	26	11	37
Technologia Żywności i Żywienia Człowieka	4	2	6
Turystyka i Rekreacja	24	14	38
Wychowanie Fizyczne	14	3	17
Zdrowie Publiczne	0	10	10
Ogółem	417	260	677

Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku pedagogika (100 osób), a następnie ekonomia (64 osoby) oraz fizjoterapia i prawo (po 47 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku 4 kierunków (edukacja medialna, filozofia, fizyka, fizyka techniczna) w badaniu uczestniczył tylko jeden absolwent danego kierunku, co nie daje podstaw do jakichkolwiek uogólnień dotyczących tych kierunków. Podobny problem występuje w przypadku grafiki i edukacji wczesnoszkolnej z wychowaniem przedszkolnym, gdyż kierunki te reprezentowane są w badaniu przez zaledwie po 2 absolwentów.

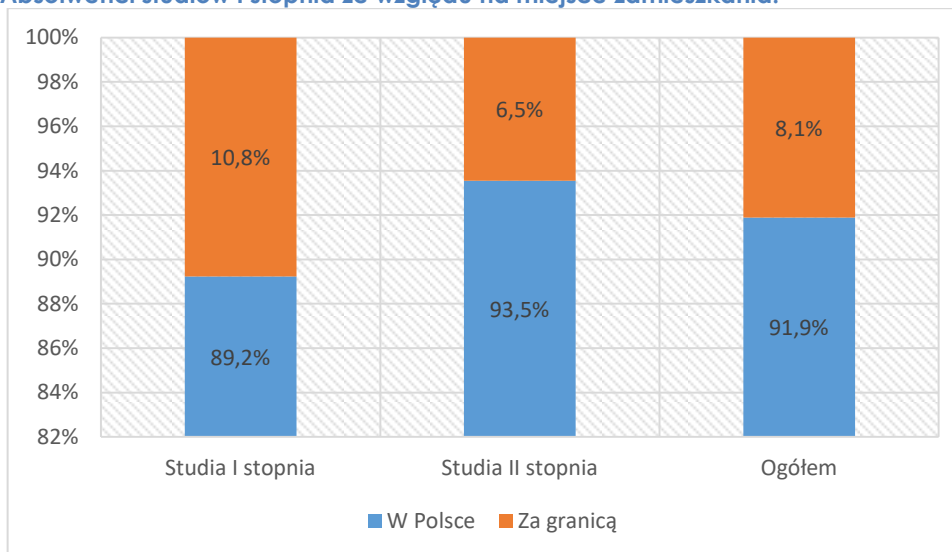
Wśród uczestniczących w badaniu absolwentów 76,1% stanowią absolwenci studiów stacjonarnych, przy czym widoczna jest wynosząca około 10 punktów procentowych (p.p.) różnica pomiędzy odsetkiem studentów studiów stacjonarnych wśród absolwentów studiów I i II stopnia. Wśród absolwent studiów I stopnia, studia stacjonarne ukończyło niemal 83%

uczestników badania, natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia odsetek ten był niższy i wyniósł 72%.

Wykres 3. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium formy studiów.

Spośród 677 absolwentów studiów z rocznika 2011/2012 objętych niniejszym badaniem, 55 osób (czyli 8,1%) mieszkało w momencie realizacji badania poza granicami Polski, w tym 28 absolwentów studiów I stopnia (10,8%) oraz 27 absolwentów studiów II stopnia (6,5%).

Wykres 4. Absolwenci studiów I stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.

Warto zwrócić uwagę, iż podobne badanie zrealizowane w trzy lata od zakończenia studiów wśród absolwentów rocznika 2010/2011 wykazało, iż tylko 7% absolwentów przebywało poza granicami kraju, co oznacza, że w kolejnym roczniku odsetek ten zwiększył się. Absolwenci, którzy deklarowali pobyt w Polsce zostali poproszeni o wskazanie województwa, na obszarze którego zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety.

Tabela 6. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.

Województwo	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
Podkarpackie	73,0%	66,5%	70,5%
Małopolskie	9,3%	8,5%	9,0%
Za granicą	6,5%	10,8%	8,1%
Mazowieckie	3,8%	5,0%	4,3%
Lubelskie	2,4%	5,8%	3,7%
Śląskie	1,4%	0,4%	1,0%
Świętokrzyskie	1,0%	0,8%	0,9%
Dolnośląskie	0,7%	0,8%	0,7%
Pomorskie	0,7%	0,4%	0,6%
Łódzkie	0,5%	0,8%	0,6%
Zachodniopomorskie	0,2%	0,0%	0,1%
Wielkopolskie	0,2%	0,0%	0,1%
Podlaskie	0,2%	0,0%	0,1%
Opolskie	0,0%	0,4%	0,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Ponad 70% ankietowanych absolwentów mieszka na terenie województwa podkarpackiego, pozostali zadeklarowali pobyt na terenie wszystkich pozostałych województw lub poza granicami kraju. Drugim najczęściej wskazywanym województwem zamieszkania respondentów badania było małopolskie z 9% wskazań. Ponad 8% absolwentów rocznika 2011/2012 w chwili realizacji badania zamieszkiwało poza granicami Polski. Jako miejsce zamieszkania absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego wskazali również województwa: mazowieckie (4,3%) oraz lubelskie (3,7%). Pozostałe 9 województw reprezentowanych jest w bardzo niewielkim stopniu, a w każdym z nich mieszka nie więcej niż 1% absolwentów.

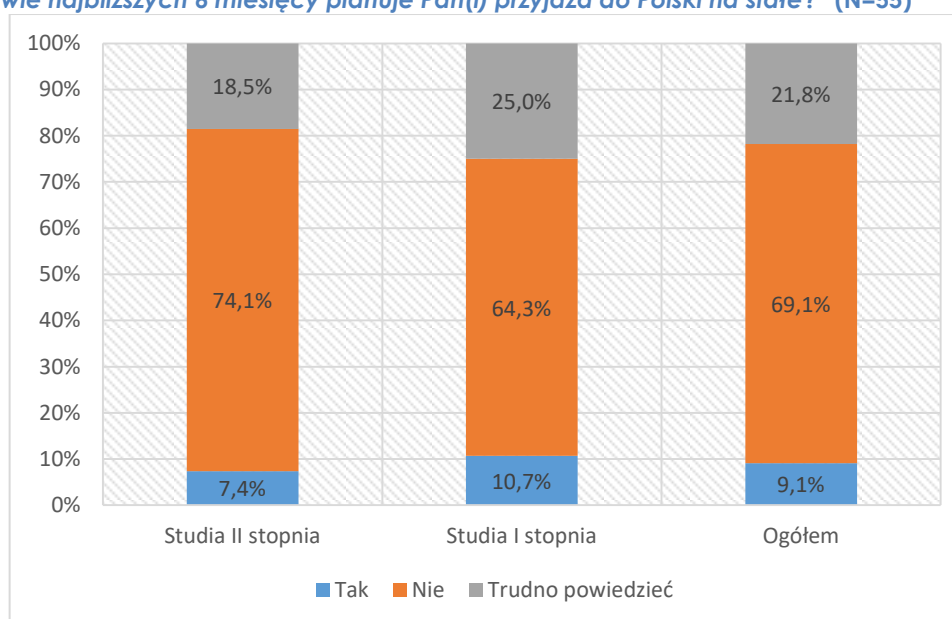
Absolwenci, przebywający poza granicami kraju wymienili łącznie 11 państw, na obszarze których zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety. Poza Stanami Zjednoczonymi Ameryki (USA), wszystkie pozostałe są krajami europejskimi. Zdecydowana większość przebywających za granicą absolwentów mieszka w Wielkiej Brytanii (26 osób) oraz w Niemczech (9 osób) i Holandii (8 osób). Pozostałe kraje, do których wyemigrowali absolwenci z rocznika 2011/2012 to USA, Francja, Norwegia, Irlandia, Szwajcaria, Włochy, kraje Beneluxu i Austria.

Tabela 7. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.

Kraj	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
Wielka Brytania	51,9%	44,4%	48,1%
Niemcy	22,2%	11,1%	16,7%
Holandia	7,4%	22,2%	14,8%
USA	7,4%	0,0%	3,7%
Austria	3,7%	0,0%	1,9%
Belgia	3,7%	0,0%	1,9%
Włochy	3,7%	0,0%	1,9%
Francja	0,0%	7,4%	3,7%
Irlandia	0,0%	3,7%	1,9%
Norwegia	0,0%	7,4%	3,7%
Szwajcaria	0,0%	3,7%	1,9%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Osoby przebywające zagranicą zostały zapytane o plany powrotu do kraju (w ciągu pół roku od momentu badania). Wyniki pokazują, iż plany powrotu są raczej sporadyczne wśród emigrujących absolwentów studiów wyższych - deklaruje je 5 spośród 55 emigrantów. Sprecyzowanych planów w tym zakresie nie posiada 12 ankietowanych. Plany powrotu do Polski nieznacznie częściej deklarują absolwenci studiów I stopnia.

Wykres 5. Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów I i II stopnia na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” (N=55)

5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów

Podczas prowadzenia badania dotyczącego losów zawodowych absolwentów, za kluczową informację uznać można odpowiedź na pytanie o aktualną sytuację ankietowanych na rynku pracy. W celu możliwie dokładnego uchwycenia tej sytuacji przewidziano aż 9 możliwych odpowiedzi, odzwierciedlających potencjalną sytuację absolwentów.

Jak pokazują uzyskane wyniki najliczniejsza grupa, tj. ponad 46% absolwentów objętych badaniem to osoby zatrudnione u prywatnych pracodawców. Częściej niż co czwarty absolwent (28,3%) podejmuje zatrudnienie w instytucjach publicznych. Łącznie pracę najemną podejmuje 78,6% absolwentów, 3,5% odbywa staż zawodowy, a 6,1% prowadzi własną działalność gospodarczą, co oznacza, iż **87,3% absolwentów jest aktywnych na rynku pracy po upływie trzech lat od zakończenia studiów**. Pozostałe 12,7% to osoby bezrobotne lub nie podejmujące zatrudnienia z powodu kontynuacji nauki.

Tabela 8. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z N	Liczebność	% z N	Liczebność	% z N
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	186	47,0%	108	45,0%	294	46,2%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	120	30,3%	60	25,0%	180	28,3%
Założyłem(łam) działalność gospodarczą	21	5,3%	11	4,6%	32	5,0%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	5	1,3%	1	0,4%	6	0,9%
Jestem na stażu	8	2,0%	14	5,8%	22	3,5%
Studiuje i pracuje	13	3,3%	7	2,9%	20	3,1%
Studiuje i prowadzi działalność gospodarczą	1	0,3%	0	0,0%	1	0,2%
Studiuje i nie pracuje	1	0,3%	8	3,3%	9	1,4%
Jestem osobą bezrobotną	41	10,4%	31	12,9%	72	11,3%
Ogółem	396	100,0%	240	100,0%	636	100,0%

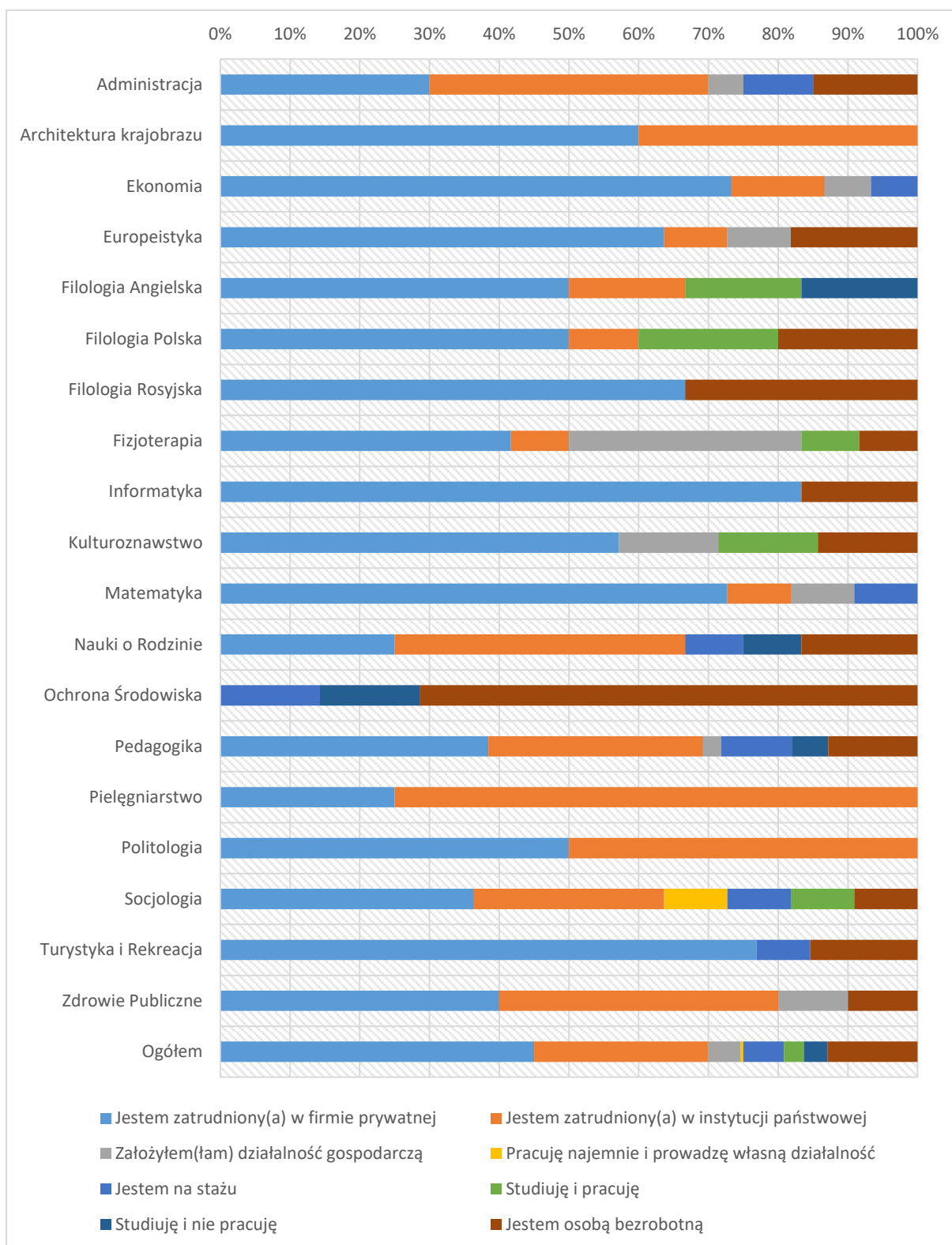
Warto zauważyć, iż w porównaniu z sytuacją absolwentów rocznika 2010/2011 w trzy lata od zakończenia studiów nieznacznie wzrósł odsetek osób aktywnych na rynku pracy (z 86,9% do 87,3%), a także minimalnie zmalał odsetek osób bezrobotnych (z 11,7% na 11,3%).

Po upływie trzech lat od zakończenia studiów status społeczno-zawodowy nie różnicuje zbyt mocno absolwentów studiów I i II stopnia. Zwrócić można jedynie uwagę na fakt, iż wśród absolwentów studiów I stopnia wyższy jest odsetek osób kontynuujących naukę oraz odbywających staż zawodowy, mniejszy jest natomiast odsetek osób pracujących najemnie.

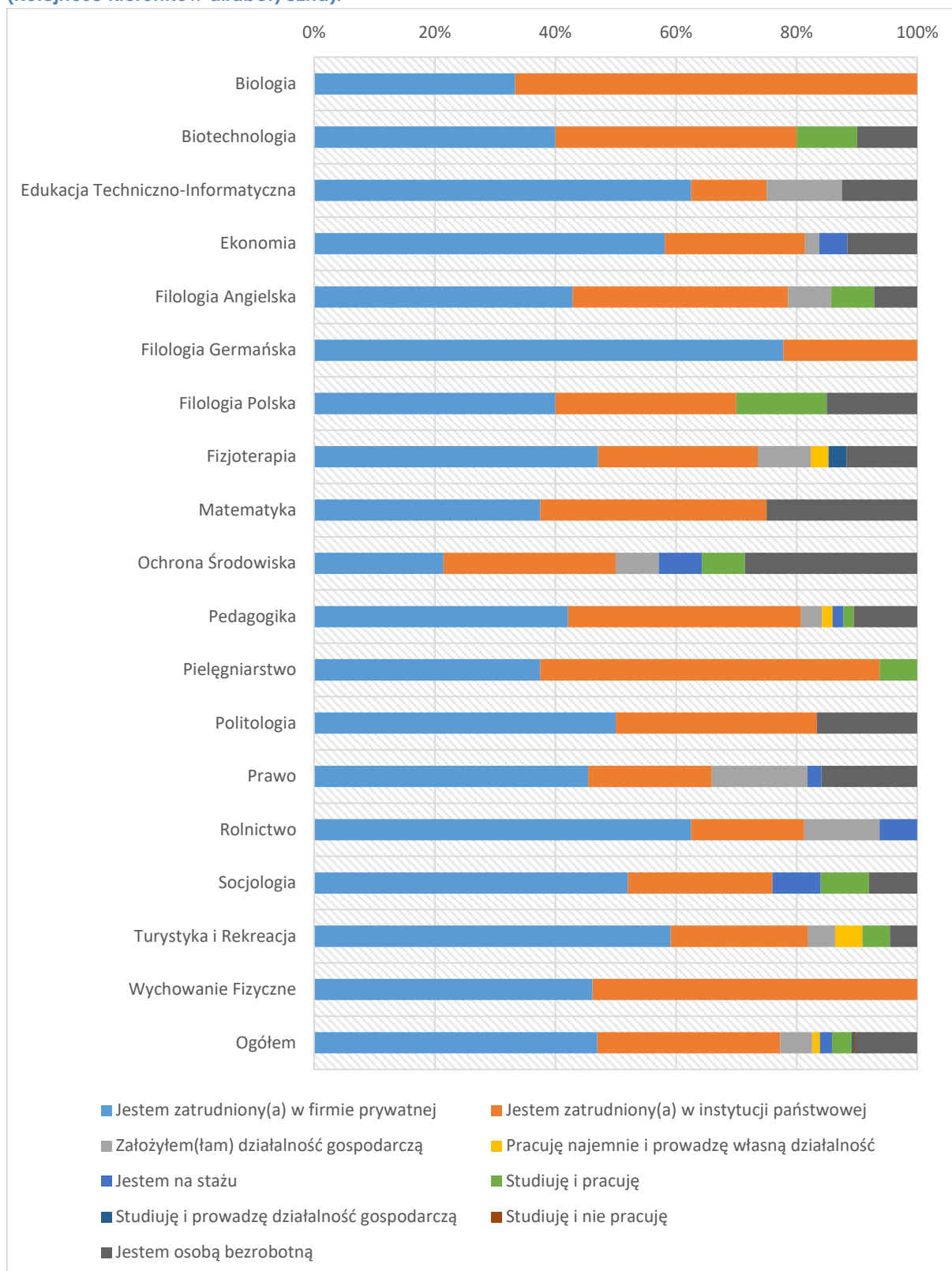
Uwzględniając kryterium kierunku studiów można stwierdzić, iż największy odsetek osób bezrobotnych wśród absolwentów studiów I stopnia odnotowano na kierunkach: ochrona środowiska, filologia rosyjska i filologia polska, a wśród absolwentów II stopnia na kierunkach: ochrona środowiska, matematyka oraz prawo.

Zaznaczyć trzeba, iż w poniższych zestawieniach (wykres 6 i 7) uwzględniono dane wyłącznie dla kierunków, w przypadku których odnotowano co najmniej 5 wypełnionych ankiet. Ze względu na dużą liczbę danych, na wykresach 6 i 7 nie podano wartości liczbowych, co mocno ograniczałoby ich czytelność. Szczegółowe dane dotyczące liczby pracujących, prowadzących działalność gospodarczą i bezrobotnych dla poszczególnych kierunków zostały zawarte w dalszych rozdziałach – poświęconych określonym kategoriom absolwentów. Wykresy nr 6 i 7 pozwalają natomiast dokonać porównania proporcji odpowiedzi dotyczących sytuacji zawodowej absolwentów poszczególnych kierunków. Pamiętać należy o zróżnicowanym poziomie reprezentatywności wyników uzyskanych na poszczególnych kierunkach, będących konsekwencją niewielkiej skali uczestnictwa w badaniu. Liczba ankietowanych w przypadku każdego z zaprezentowanych kierunków wynosiła co najmniej 5, a dane dla kierunków z mniejszą ilością obserwacji nie zostały zaprezentowane.

Wykres 6. Absolwenci studiów I stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczna).

Wykres 7. Absolwenci studiów II stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczna).

5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych

Pomimo upływu trzech lat od zakończenia edukacji znaczny odsetek absolwentów nadal kontynuuje naukę na studiach wyższych. Deklarację taką złożyło łącznie 12,4% ankieterowanych, w tym 7,2% absolwentów studiów II stopnia i co piąty absolwent studiów I stopnia (20,8%).

Tabela 9 Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kontynuację nauki.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	30	54	84
	% z Rodzaj studiów	7,2%	20,8%	12,4%
Nie	Liczebność	387	206	593
	% z Rodzaj studiów	92,8%	79,2%	87,6%
Ogółem	Liczebność	417	260	677
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Osoby, które zadeklarowały kontynuację edukacji zostały poproszone o określenie czy nadal studiuje na Uniwersytecie Rzeszowskim, a jeśli tak, to czy na tym samym kierunku, co ukończony w 2011/2012 roku. Spośród 84 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się kontynuować naukę niemal 43% zdecydowało się nie zmieniać uczelni i wybrało Uniwersytet Rzeszowski, zaś nieco ponad 57% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuuje naukę na innej uczelni. Rodzaj studiów nie miał wpływu na chęć kontynuacji nauki na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Tabela 10 Absolwenci studiów I i II stopnia kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	13	23	36
	% z Rodzaj studiów	43,3%	42,6%	42,9%
Nie	Liczebność	17	31	48
	% z Rodzaj studiów	56,7%	57,4%	57,1%
Ogółem	Liczebność	30	54	84
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Nieco ponad 55% osób, które jako miejsce dalszej nauki wybrały Uniwersytet Rzeszowski, zadeklarowało kontynuację nauki na tym samym kierunku, co ukończony w 2012

roku, przy czym sytuacja ta różnicuje studentów studiów I i II stopnia. Zdecydowanie większą skłonność do zmiany kierunku mają absolwenci studiów II stopnia, wśród których niemal 54% postanowiło podjąć naukę na zupełnie nowym kierunku, podczas gdy w przypadku absolwentów studiów I stopnia zmianę taką zadeklarowało zaledwie 39% kontynuujących naukę absolwentów.

Tabela 11. Absolwenci studiów I i II stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Nowym kierunku	Liczebność	7	9	16
	% z Rodzaj studiów	53,8%	39,1%	44,4%
Tym samym kierunku, ukończonym w 2013 roku	Liczebność	6	14	20
	% z Rodzaj studiów	46,2%	60,9%	55,6%
Ogółem	Liczebność	13	23	36
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

W przypadku absolwentów decydujących się na nowy kierunek studiów z oferty Uniwersytetu Rzeszowskiego, widać duże zróżnicowanie w kwestii typu wybieranych studiów. Studia I stopnia podjęły 3 osoby (z których 2 wybrały studia licencjackie, a 1 inżynierskie), studia II stopnia 9 osób, zaś 2 osoby kształcą się na studiach doktoranckich.

Tabela 12. Absolwenci studiów I i II stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.

	Rodzaj studiów		Ogółem
	Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Studia I stopnia licencjackie	1	1	2
Studia I stopnia inżynierskie	1	0	1
Studia II stopnia	3	6	9
Studia III stopnia (doktoranckie)	2	2	4
Ogółem	7	9	16

Spośród 16 absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim na nowym kierunku, najliczniejsza grupa, tj. 3 osoby wybrały ekonomię, a po 2 osoby administrację i pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą. Dziewięć pozostałych kierunków studiów zostało wskazanych przez pojedyncze osoby.

Tabela 13. Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów I i II stopnia.

	Rodzaj studiów		Ogółem
	Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Administracja	2	0	2
Biologia	1	0	1
Biotechnologia	1	0	1
Ekonomia	1	2	3
Filologia rosyjska	0	1	1
Inżynieria materiałowa	0	1	1
Literaturoznawstwo	0	1	1
Nauki biologiczne	1	0	1
Nauki rolnicze	0	1	1
Pedagogika opiekuńczo - wychowawcza	0	2	2
Praca socjalna)	0	1	1
Ratownictwo medyczne	1	0	1
Ogółem	7	9	16

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się na kontynuację nauki, jako powód podjęcia takiej decyzji wskazują najczęściej chęć podniesienia własnych kwalifikacji (43,1% absolwentów) oraz chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy (26,3%). Trzecim powodem wskazywanym przez największy odsetek absolwentów była możliwość realizacji pasji i zainteresowań. Dla 23,8% respondentów dalsze studia to sposób na realizację zainteresowań i pasji. Kontynuacja nauki jako sposób na uniknięcie bezrobocia został wskazany przez 3,1% ankietowanych. Widoczna jest istotna różnica w przyczynach kontynuacji nauki zgłaszanych przez absolwentów studiów I i II stopnia. Absolwenci studiów I stopnia kontynuację nauki uzasadniają znacznie częściej celami praktycznymi – znalezieniem atrakcyjnej pracy, natomiast absolwenci studiów II stopnia częściej kontynuują naukę dla samych siebie - by rozwijać własne pasje i zainteresowania.

Tabela 14. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi
Chcę podnieść swoje kwalifikacje	21	41,2%	35	44,3%	56	43,1%
Chcę realizować swoje zainteresowania i pasję	16	31,4%	15	19,0%	31	23,8%
Chcę zwiększyć swoje szanse na znalezienie dobrej pracy	9	17,6%	25	31,6%	34	26,2%
Kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia	3	5,9%	1	1,3%	4	3,1%
Taki wymóg postawił mi pracodawca	1	2,0%	1	1,3%	2	1,5%
Inna przyczyna	1	2,0%	2	2,5%	3	2,3%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wybór kierunku studiów ukończonego w 2012/2013 roku absolwenci uzasadniają najczęściej indywidualnymi zainteresowaniami (64,1% ankietowanych), a dopiero w drugiej kolejności względami praktycznymi, czyli przekonaniem o tym, iż dany kierunek pozwoli na zdobycie atrakcyjnej pracy (45,1%). Niemal co szósty absolwent (15,9%) w momencie wyboru kierunku studiów kierował się opiniami innych osób. Niepokojący wydaje się fakt, iż więcej niż co dziesiąty absolwent (11,9%) deklaruje, iż wybór kierunku był przypadkowy.

Tabela 15. Rozkład odpowiedzi absolwentów studiów I i II stopnia na pytanie: „Co skłoniło P. do wyboru kierunku studiów ukończonego w 2013 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim?”.

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi
Indywidualne zainteresowania	270	65,9%	149	61,1%	419	64,1%
Przekonanie, że kierunek umożliwi zdobycie pracy	204	49,8%	91	37,3%	295	45,1%
Sugestie innych osób (przyjaciele, rodzina)	68	16,6%	36	14,8%	104	15,9%
Przypadek	37	9,0%	41	16,8%	78	11,9%
Brak miejsca na kierunku, który preferowałem bardziej	36	8,8%	40	16,4%	76	11,6%
Względna łatwość studiowania na kierunku	24	5,9%	15	6,1%	39	6,0%
Coś innego	15	3,7%	6	2,5%	21	3,2%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wśród innych powodów wyboru kierunku studiów ukończonego w 2011/2012 roku wymieniano przede wszystkim chęć kontynuacji kierunku realizowanego na studiach I stopnia, a także brak możliwości kontynuacji nauki na kierunku studiowanym w ramach studiów I stopnia. Ponadto często spotykaną w kategorii „Inne” odpowiedzią był brak lepszego pomysłu. Pojedyncze osoby wskazały również na: chęć utrzymania posiadanego zatrudnienia, oczekiwaną w związku z kontynuacją nauki podwyżkę, skierowanie na dany kierunek przez zakon, lokalizację blisko miejsca zamieszkania lub chęć rozwijania pasji.

5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 zostali poproszeni o określenie stopnia, w jakim ukończone przez nich studia wpłynęły na rozwój ich kompetencji o charakterze poznawczym, osobistym, społecznym i specjalistyczno-

technicznym.⁶ Dla łatwiejszego porównania poziomu wpływu studiów na rozwój poszczególnych kompetencji zdecydowano się na wprowadzenie syntetycznego wskaźnika pozwalającego na łatwe porównania pomiędzy poszczególnymi kompetencjami. Na potrzeby wyliczenia wskaźnika przypisano poszczególnym odpowiedziom wartości liczbowe:

- Zdecydowanie nie = 1 pkt.
- Raczej nie = 2 pkt.
- Trudno powiedzieć/ nie wiem = 3 pkt.
- Raczej tak = 4 pkt.
- Zdecydowanie tak = 5 pkt.

W rezultacie uzyskano podobną do szkolnej skalę ocen od 1 do 5 pkt., na której im wyższa wartość punktowa tym wyższy poziom wpływu studiów na kompetencje absolwentów. Zdecydowano się na zmianę konstrukcji wskaźnika w stosunku do poprzednich raportów z uwagi na zastosowanie łatwiejszej w interpretacji i bardziej intuicyjnej. Ponadto większa szerokość skali (obecnie jest to od 1 do 5, a poprzednio było to od 0 do 3) pozwala w lepszy sposób zobrazować różnice w ocenie nabytych przez absolwentów kompetencji.

Kompetencje poznawcze

W zakresie kompetencji poznawczych absolwenci najliczniej deklarowali wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego doksztalcania się – w tym wymiarze ponad 61,3% absolwentów studiów I stopnia i 64,4% absolwentów studiów II stopnia dostrzegło pozytywny wpływ studiów, z tego znaczna część w sposób zdecydowany. Relatywnie wysoko oceniono również wpływ studiów na kreatywność, na skali 0 – 5 absolwenci studiów I stopnia ocenili ją na 2,7, zaś II stopnia na 2,8.

⁶ Podział kompetencji zaczerpnięto z opracowania: „Kompetencje zawodowe” M. Kubat, dostęp na: www.wup.lodz.pl/files/ciz/ciz_Kompetencje_zawodowe.pdf

Tabela 16. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów I i II stopnia (w%).

KOMPETENCJE POZNAWCZE		Zdecydowa nie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowa nie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 0 do 5
Kreatywność	Studia II stopnia	9,0%	13,9%	27,1%	34,8%	15,2%	2,77
	Studia I stopnia	9,2%	16,7%	29,2%	34,2%	10,8%	2,66
Świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się	Studia II stopnia	6,7%	9,2%	19,7%	40,0%	24,4%	3,02
	Studia I stopnia	7,1%	10,0%	21,7%	32,9%	28,3%	3,05
Myślenie analityczne	Studia II stopnia	12,2%	21,1%	25,6%	29,6%	11,4%	2,54
	Studia I stopnia	13,3%	21,7%	32,5%	23,3%	9,2%	2,42
Myślenie syntetyczne	Studia II stopnia	14,2%	19,9%	36,3%	23,9%	5,7%	2,33
	Studia I stopnia	15,0%	22,9%	36,3%	18,3%	7,5%	2,29

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Najbardziej oceniano wpływ studiów na zdolności myślenia syntetycznego – ponad 1/3 osób nie potrafiła ocenić tej kwestii, a opinie o braku wpływu były częstsze niż opinie o jego występowaniu. Niewiele korzystniej oceniano wpływ studiów na umiejętność myślenia analitycznego. Drugim rodzajem kompetencji, na który wg. respondentów studia miały niewielki wpływ była zdolność myślenia analitycznego.

Kompetencje osobiste

W przypadku kompetencji osobistych znaczny odsetek ankietowanych nie dokonał jednoznacznej oceny wpływu studiów na posiadane kompetencje osobiste. Odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” oscylował od 20,4% do 30,8% odpowiedzi. Nie można wskazać różnicy w sposobie oceny wpływu studiów na kompetencje osobiste przez absolwentów studiów I i II stopnia.

Tabela 17. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów I i II stopnia (w %).

KOMPETENCJE OSOBISTE		Zdecydowa nie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowa nie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 0 do 5
Umiejętność organizacji pracy własnej	Studia II stopnia	5,2%	9,5%	24,4%	39,8%	21,1%	3,05
	Studia I stopnia	5,8%	13,3%	25,4%	37,1%	18,3%	2,98
Umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi	Studia II stopnia	10,2%	22,4%	28,1%	31,1%	8,2%	3,62
	Studia I stopnia	12,1%	22,5%	29,6%	27,5%	8,3%	3,49
Określanie priorytetów zadań	Studia II stopnia	7,7%	10,7%	27,9%	38,1%	15,7%	3,43
	Studia I stopnia	6,7%	13,8%	30,8%	32,5%	16,3%	3,38
Samodzielność w wykonywaniu zadań	Studia II stopnia	4,2%	8,2%	20,4%	45,3%	21,9%	3,72
	Studia I stopnia	4,2%	8,3%	27,1%	35,8%	24,6%	3,68
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	Studia II stopnia	15,9%	23,1%	27,1%	25,6%	8,2%	2,87
	Studia I stopnia	16,7%	22,1%	32,1%	21,7%	7,5%	2,81
Asertywność	Studia II stopnia	12,9%	20,6%	33,6%	22,4%	10,4%	2,97
	Studia I stopnia	13,3%	22,1%	30,8%	25,4%	8,3%	2,93
Przedsiębiorczość	Studia II stopnia	18,2%	28,1%	29,4%	18,2%	6,2%	2,66
	Studia I stopnia	18,8%	30,0%	30,4%	15,8%	5,0%	2,58
Umiejętność motywowania się do osiągnięcia celów	Studia II stopnia	10,2%	12,9%	27,4%	35,1%	14,4%	3,31
	Studia I stopnia	11,3%	14,6%	25,8%	35,4%	12,9%	3,24

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Największy odsetek absolwentów dostrzega pozytywny wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań (średnia ocen 3,68 dla absolwentów studiów I stopnia i 3,72 dla absolwentów studiów II stopnia) oraz na umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi, a także organizacji pracy własnej. Najwięcej osób deklarujących, iż studia nie miały wpływu na ich kompetencje osobiste występuje w przypadku przedsiębiorczości (niemal 49% ocen negatywnych i średnia 2,58 w przypadku absolwentów studiów I stopnia) oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem (niemal 40% ocen negatywnych, średnie 2,81 i 2,87 wśród absolwentów studiów I i II stopnia), a następnie asertywności (1/3 ocen negatywnych, średnie oceny odpowiednio 2,93 i 2,97).

Kompetencje społeczne

Wpływ studiów na wszystkie kompetencje społeczne oceniany jest korzystniej przez absolwentów studiów II niż I stopnia. Najwięcej pozytywnych opinii wyrażono na temat wpływu studiów na umiejętność pracy w zespole (średnie oceny 3,55 i 3,51 odpowiednio dla absolwentów studiów II i I stopnia), a w drugiej kolejności na umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia (średnie ocena 3,3 przez absolwentów studiów I stopnia i 3,5 przez absolwentów studiów II stopnia). Najstabilniej spośród kompetencji społecznych oceniono umiejętność kierowania pracą innych osób (ponad 43% opinii o braku wpływu studiów na rozwój tej kompetencji, średnia ocena 2,65 niezależnie od rodzaju ukończonych studiów) oraz umiejętność negocjowania - w tym aspekcie odsetek osób dostrzegających pozytywny wpływ studiów i nie dostrzegających tego wpływu jest niemal równy i wynosi około 1/3, zaś średnie oceny wynoszą 2,94 i 3,03 (dla absolwentów studiów I i II stopnia).

Tabela 18. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów I i II stopnia (w %).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		Zdecydowa nie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowa nie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	
Umiejętność argumentowania swojego zdania	Studia II stopnia	8,2%	17,9%	26,4%	35,6%	11,9%	3,25
	Studia I stopnia	12,1%	14,6%	32,9%	30,4%	10,0%	3,12
Umiejętność skutecznego komunikowania się	Studia II stopnia	7,5%	11,7%	29,9%	38,1%	12,9%	3,37
	Studia I stopnia	10,0%	12,5%	28,8%	35,4%	13,3%	3,3
Umiejętność pracy w zespole	Studia II stopnia	7,0%	10,4%	19,9%	45,5%	17,2%	3,55
	Studia I stopnia	7,1%	8,8%	26,7%	40,8%	16,7%	3,51
Umiejętność negocjowania	Studia II stopnia	9,5%	21,1%	34,8%	26,4%	8,2%	3,03
	Studia I stopnia	14,2%	18,3%	35,8%	22,9%	8,8%	2,94
Kierowanie pracą innych	Studia II stopnia	19,4%	27,4%	27,9%	19,7%	5,7%	2,65
	Studia I stopnia	20,4%	25,0%	30,0%	18,8%	5,8%	2,65
Umiejętność prezentacji konkretnego zagadnienia	Studia II stopnia	5,5%	11,2%	25,4%	43,5%	14,4%	3,5
	Studia I stopnia	7,9%	15,4%	28,3%	36,3%	12,1%	3,29

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Kompetencje specjalistyczno-techniczne

Kompetencje specjalistyczno-techniczne to blok kompetencji, w przypadku których absolwenci mieli najwięcej zastrzeżeń, co do jakości kształcenia na ukończonym kierunku studiów. Co więcej, opinie absolwentów studiów II stopnia były niemal we wszystkich przypadkach mniej korzystne od opinii absolwentów studiów I stopnia. W przypadku wszystkich kompetencji specjalistyczno-technicznych co najmniej 35% absolwentów dokonało negatywnej oceny oddziaływania ukończonych studiów. Jedynie w przypadku umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce opinii o pozytywnym wpływie studiów na rozwój kompetencji było więcej niż opinii o braku takiego wpływu (a i to tylko w przypadku absolwentów studiów II stopnia). We wszystkich pozostałych przypadkach odsetek ocen negatywnych był zdecydowanie wyższy niż ocen pozytywnych.

Najgorzej ocenionym rodzajem kompetencji rozwijanych na studiach przez absolwentów studiów I i II stopnia była znajomość specjalistycznego oprogramowania związanego z dziedziną studiów (średnie ocen 2,35 i 2,29.) a niewiele korzystniej oceniono wpływ studiów na umiejętność aktywnego używania języka obcego w mowie i piśmie oraz rozumienia wypowiedzi i tekstów w obcych językach.

Tabela 19. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów I i II stopnia (w %).

KOMPETENCJE SPECJALISTYCZNO-TECHNICZNE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	
Używanie języka obcego w mowie i piśmie	Studia II stopnia	29,6%	32,8%	17,9%	14,9%	4,7%	2,32
	Studia I stopnia	25,0%	27,5%	23,8%	17,9%	5,8%	2,52
Rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym	Studia II stopnia	30,1%	30,6%	16,9%	16,4%	6,0%	2,38
	Studia I stopnia	20,0%	27,9%	25,0%	20,4%	6,7%	2,66
Specjalistyczne umiejętności zawodowe	Studia II stopnia	12,4%	26,1%	24,1%	29,1%	8,2%	2,95
	Studia I stopnia	16,3%	25,0%	30,8%	22,9%	5,0%	2,75
Obsługa komputera	Studia II stopnia	21,4%	22,1%	20,1%	26,1%	10,2%	2,82
	Studia I stopnia	17,9%	22,1%	22,9%	25,8%	11,3%	2,90
Znajomość specjalistycznego oprogramowania	Studia II stopnia	34,3%	25,6%	22,1%	12,2%	5,7%	2,29
	Studia I stopnia	29,6%	28,8%	23,8%	12,9%	5,0%	2,35
Wykorzystywanie teorii w praktyce	Studia II stopnia	10,9%	24,1%	29,1%	28,4%	7,5%	2,97
	Studia I stopnia	11,3%	25,8%	29,2%	27,1%	6,7%	2,92

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów

Chcąc poznać opinię absolwentów na temat ukończonych studiów oraz kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy trzech lat od ukończenia studiów poproszono o ustosunkowanie się do sześciu twierdzeń poprzez wskazanie odpowiedzi od „zdecydowanie tak” do „zdecydowanie nie”. We wszystkich analizowanych aspektach oceny dokonywane przez absolwentów studiów I i II stopnia są stosunkowo zbieżne, a największa różnica w zależności od ukończonego rodzaju studiów wystąpiła przy ocenie twierdzenia *Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy*. Rozkład odpowiedzi prezentuje szczegółowo tabela nr 20.

Decyzję co do wyboru kierunku studiów podtrzymuje w sposób zdecydowany średnio co piąty absolwent, przy czym należy odnotować, że w przypadku absolwentów studiów II stopnia odsetek ten wynosi ponad 22%, podczas, gdy wśród absolwentów studiów I stopnia jest niższy i wynosi niemal 17%. Skłonność do polecenia ukończonego kierunku innym osobom jest znikoma – wyraziło ją zaledwie około 5% absolwentów w sposób zdecydowany i około 18% w sposób umiarkowany. Połowa absolwentów studiów I stopnia i ponad 40% absolwentów studiów II stopnia nie poleciłaby ukończonego kierunku studiów innym osobom. Znacznie częściej niż w przypadku studiów na konkretnym kierunku, absolwenci wyrażają chęć polecenia studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim. W tym przypadku ponad 56% absolwentów studiów I i ponad 60% absolwentów studiów II stopnia wybrało odpowiedzi pozytywne (zdecydowanie i raczej tak).

Tabela 20. Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów I i II stopnia, po trzech latach zakończenia studiów.

		Zdecydowa nie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowa nie tak
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Wybrałbym/wybrałabym jeszcze raz ten sam kierunek studiów	Studia II stopnia	17,0%	15,7%	22,9%	22,1%	22,4%
	Studia I stopnia	23,9%	16,5%	18,5%	24,3%	16,9%
Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy	Studia II stopnia	11,1%	22,9%	25,1%	26,0%	15,0%
	Studia I stopnia	16,5%	26,7%	20,2%	26,7%	9,9%
Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy	Studia II stopnia	23,8%	28,0%	28,7%	13,3%	6,1%
	Studia I stopnia	35,4%	21,0%	27,2%	9,1%	7,4%
Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem/łam	Studia II stopnia	16,7%	21,6%	40,8%	16,2%	4,7%
	Studia I stopnia	25,1%	23,0%	35,4%	12,3%	4,1%
Polecił(a)bym znajomym kierunek studiów, który ukończyłem/am	Studia II stopnia	18,2%	24,8%	33,2%	18,2%	5,7%
	Studia I stopnia	28,0%	24,3%	24,7%	18,1%	4,9%
Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim	Studia II stopnia	5,7%	7,6%	26,3%	40,5%	19,9%
	Studia I stopnia	10,7%	9,5%	23,5%	36,2%	20,2%

Zaledwie 16,5% ankietowanych absolwentów studiów I stopnia i 19,4% absolwentów studiów II stopnia twierdzi, iż po ich kierunku absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy, jednocześnie ponad połowa ankietowanych nie zgadza się z takim poglądem. W przypadku tego twierdzenia różnica pomiędzy osobami zgadzającymi się z nim i nie zgadzającymi się z nim była największa i wynosiła niemal 40 punktów procentowych w przypadku absolwentów studiów I stopnia oraz ponad 32 p.p. w przypadku absolwentów studiów II stopnia. Absolwenci sceptycznie oceniają także stosunek pracodawców do absolwentów danego kierunku. Częściej niż co trzeci nie potrafi ocenić jednoznacznie tej kwestii, jednak około 40% nie uważa, by absolwenci ukończonego przez nich kierunku byli cenieni przez pracodawców.

Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 zapytano czy dostrzegają braki w programie ukończonych przez nich studiów. Okazuje się, że niemal 70% absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych (dla porównania: braki w teorii deklaruje nieco ponad 4% absolwentów). Dla niemal 62% absolwentów ważnym wzbogaceniem programu kształcenia na kierunku byłoby organizowanie spotkań z pracodawcami zatrudniającymi osoby o określonym typie wykształcenia, a niemal połowa widzi problem braku rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku studiów. Częściej niż co czwarty absolwent chciałby poszerzyć program kształcenia o szkolenie z zakresu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz o szkolenia z zakresu kompetencji miękkich. Uzyskane wyniki są bardzo zbliżone do rezultatów badania losów absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 po trzech latach od ukończenia edukacji.

Tabela 21. Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów I i II stopnia.

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z absolwentów	Liczebność	% z absolwentów	Liczebność	% z absolwentów
Umiejętności praktycznych	276	67,3%	176	72,1%	452	69,1%
Spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów	249	60,7%	155	63,5%	404	61,8%
Rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia	200	48,8%	126	51,6%	326	49,8%
Szkoleń z umiejętności miękkich (np. komunikacja, negocjacje, asertywność, itp.)	117	28,5%	69	28,3%	186	28,4%
Szkoleń z zakładania działalności gospodarczej	108	26,3%	75	30,7%	183	28,0%
Szkoleń z pisania CV i listów motywacyjnych	46	11,2%	49	20,1%	95	14,5%
Czegoś innego	22	5,4%	11	4,5%	33	5,0%
Wiedzy teoretycznej	16	3,9%	12	4,9%	28	4,3%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Absolwenci zgłaszali swoje uwagi dotyczące braków w programie kształcenia także w formie otwartej. Jak wykazała dokonana analiza odnoszą się one do kilku głównych zagadnień, których przeglądu dokonano w tabeli nr 22. Wspominano przede wszystkim o braku w programach studiów zajęć bezpośrednio związanych z umiejętnościami niezbędnymi w praktyce, tj. możliwości poznawania specjalistycznego sprzętu, zdobywania uprawnień, nauki posługiwania się językiem obcym, czy dostępie do staży i praktyk zawodowych.

Tabela 22. Inne braki w programie studiów zgłaszane przez absolwentów studiów I i II stopnia w formie otwartej.

Studia II stopnia	Liczba uwag	Studia I stopnia	Liczba uwag
Brak dostosowania programu studiów do rzeczywistych potrzeb rynku pracy. Brak odpowiednich specjalizacji.	6	Zbyt duża ilość zajęć ogólnych, a zbyt mała zajęć ściśle związanych z praktycznymi umiejętnościami potrzebnymi w zawodzie	5
Brak kursów doszkalających, pozwalających na zdobycie dodatkowych kwalifikacji zawodowych (certyfikaty), uprawnienia)	3	Specjalizacji, na którą byłoby zapotrzebowanie na rynku pracy	2
Brak wykwalifikowanej kadry mającej wiedzę teoretyczną oraz praktykę w zawodzie, oraz wiele niesolidnie prowadzonych zajęć	6	Brak lub mała liczba praktyk oraz brak sprzętu i wyposażonych sali dydaktycznych do nauki zawodu	2
Brak praktyk i staży pozwalających na zdobycie praktycznych umiejętności	3	Zbyt mała ilość zajęć z autoprezentacji, promocji swego wizerunku i reklamowania się	1
Nieodpowiedni poziom znajomości języka obcego, w tym w zakresie potrzebnym do wykonywania zawodu	2		

5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów

W celu określenia kierunku migracji zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, zadano im pytanie, czy po ukończeniu studiów poszukiwali pracy w innych województwach lub poza granicami kraju.

Poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim zadeklarowało niemal 40% absolwentów. Aktywność w tym zakresie nieznacznie różnicuje absolwentów studiów I i II stopnia – skłonność do poszukiwania pracy poza województwem podkarpackim jest wyższa wśród absolwentów studiów I stopnia, niż wśród absolwentów studiów II stopnia.

Tabela 23. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	141	89	230
	% z Rodzaj studiów	36,4%	43,2%	38,8%
Nie	Liczebność	246	117	363
	% z Rodzaj studiów	63,6%	56,8%	61,2%
Ogółem	Liczebność	387	206	593
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Absolwenci pytani o to, w jakich innych regionach kraju poszukiwali pracy, wskazywali najczęściej na Małopolskę (niemal 45% wszystkich absolwentów poszukujących

pracy poza Podkarpaciem), a następnie na Mazowsze, gdzie pracy poszukiwał co piąty poszukujący pracy poza Podkarpaciem absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego. Trzecim najczęściej wskazywanym województwem w którym absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukiwali pracy było województwo lubelskie (12,6% poszukujących pracy poza Podkarpaciem). Łącznie (poza podkarpackim) wymieniono wszystkie 15 województw, szczegółowy rozkład odpowiedzi wyszczególniono w tabeli nr 24.

Tabela 24. W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy?

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi	Liczebność	% z odpowiedzi
Małopolskie	63	44,7%	40	44,9%	103	44,8%
Mazowieckie	32	22,7%	18	20,2%	50	21,7%
Lubelskie	12	8,5%	17	19,1%	29	12,6%
Świętokrzyskie	11	7,8%	4	4,5%	15	6,5%
Śląskie	5	3,5%	1	1,1%	6	2,6%
Dolnośląskie	4	2,8%	1	1,1%	5	2,2%
Łódzkie	4	2,8%	0	0,0%	4	1,7%
Pomorskie	4	2,8%	2	2,2%	6	2,6%
Wielkopolskie	2	1,4%	2	2,2%	4	1,7%
Zachodniopomorskie	2	1,4%	2	2,2%	4	1,7%
Lubuskie	1	0,7%	0	0,0%	1	0,4%
Opolskie	1	0,7%	1	1,1%	2	0,9%
Kujawsko-Pomorskie	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Podlaskie	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Warmińsko-Mazurskie	0	0,0%	1	1,1%	1	,4%
Ogółem	141	100,0%	89	100,0%	230	100,0%

Poza granicami Polski pracę zarobkową podejmowało po zakończeniu studiów niemal 24% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, przy czym częściej wyjeżdżali absolwenci studiów I (28,1%) niż II (21,3%) stopnia.

Tabela 25. Absolwenci ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	89	73	162
	% z Rodzaj studiów	21,3%	28,1%	23,9%
Nie	Liczebność	328	187	515
	% z Rodzaj studiów	78,7%	71,9%	76,1%
Ogółem	Liczebność	417	260	677
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Zdecydowanie największy odsetek absolwentów zdecydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (40,1% wyjeżdżających) oraz do Niemiec (22,8%). Stosunkowo często wyjeżdżano także do Holandii (10,5%) oraz Francji, Belgii, Norwegii oraz Włoch (po około 5% wskazań).

Łącznie absolwenci wymienili 20 państw – zostały one wyszczególnione w tabeli nr 26 w kolejności od najczęściej do najrzadziej wskazywanych. W pojedynczych przypadkach respondenci wskazywali tak egzotyczne państwa jak Mozambik czy Rodezja, jednak do tych deklaracji należy podchodzić z pewną rezerwą, ponieważ z jednej strony mogły to być wyjazdy turystyczne, a z drugiej strony wiarygodność tych deklaracji jest wątpliwa – państwa pod nazwą Rodezja nie ma na mapach świata od roku 1980.

Tabela 26. Kraje, do których absolwenci studiów I i II stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.

Kraj	Liczebność	% spośród wyjeżdżających zagranicę w celach zarobkowych
Wielka Brytania	65	40,1%
Niemcy	37	22,8%
Holandia	17	10,5%
Francja	10	6,2%
Belgia	9	5,6%
Norwegia	9	5,6%
Włochy	8	4,9%
USA	6	3,7%
Austria	4	2,5%
Szwecja	4	2,5%
Hiszpania	3	1,9%
Irlandia	3	1,9%
Szwajcaria	2	1,2%
Austria	1	0,6%
Belgia	1	0,6%
Kanada	1	0,6%
Kraje UE	1	0,6%
Luksemburg	1	0,6%
Mozambik	1	0,6%
Rodezja	1	0,6%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż niektórzy absolwenci podejmowali zatrudnienie w kilku różnych państwach.

Aktualna skłonność do wyjazdów zarobkowych poza granice kraju jest wśród ankietowanych raczej niska, gdyż jedynie nieco ponad 6% absolwentów deklaruje plany wyjazdu za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, natomiast ponad 66% absolwentów wyklucza taką możliwość. Osób nie mających sprecyzowanych planów dotyczących możliwości wyjazdu za granicę było niemal 20%, a zatem faktyczna skala wyjazdów może okazać się wyższa niż deklarowane około 6% absolwentów.

Tabela 27. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	21	16	37
	% z Rodzaj studiów	5,4%	7,8%	6,2%
Nie	Liczebność	268	124	392
	% z Rodzaj studiów	69,3%	60,2%	66,1%
Trudno powiedzieć	Liczebność	75	42	117
	% z Rodzaj studiów	19,4%	20,4%	19,7%
Nie dotyczy - jestem obecnie za granicą	Liczebność	23	24	47
	% z Rodzaj studiów	5,9%	11,7%	7,9%
Ogółem	Liczebność	387	206	593
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

5.6 Podnoszenie kwalifikacji

Ponad 67% ankietowanych absolwentów zadeklarowało, iż pomimo ukończonych w 2012 roku studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje. Biorąc pod uwagę, że jedynie 12,4% absolwentów kontynuuje studia wyższe przyjąć należy, iż większość absolwentów korzysta z innych form doksztalcania.

Tabela 28. Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	263	135	398
	% z Rodzaj studiów	68,0%	65,5%	67,1%
Nie	Liczebność	124	71	195
	% z Rodzaj studiów	32,0%	34,5%	32,9%
Ogółem	Liczebność	387	206	593
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Wśród różnych dostępnych form podnoszenia kwalifikacji ponad 62% absolwentów deklaruje samodoksztalcanie, a ponad połowa uczestnictwo w kursach zawodowych. Niemal 1/3 absolwentów analizowanego rocznika zdecydował się na podjęcie studiów

poddyplomowych. Niemal 26% respondentów deklaruje udział w różnego rodzaju szkoleniach miękkich, zaś na kursy językowe uczęszcza więcej niż co piąty ankietowany. W stosunku do poprzedniej edycji badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego trzy lata po zakończeniu nauki, odsetek absolwentów korzystających z różnych form podnoszenia kwalifikacji jest wyższy w niemal wszystkich kategoriach. Zaangażowanie w większość form doksztalcania jest wyższe wśród absolwentów studiów II stopnia (wyróżniają się głównie kursy zawodowe, podejmowane znacznie częściej przez absolwentów tego rodzaju studiów).

Tabela 29. Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia.

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z absolwentów	Liczebność	% z absolwentów	Liczebność	% z absolwentów
Samodokształcanie	169	64,3%	78	57,8%	247	62,1%
Uczestnictwo w kursach zawodowych	145	55,1%	65	48,1%	210	52,8%
Podjęcie studiów poddyplomowych	86	32,7%	38	28,1%	124	31,2%
Uczestnictwo w szkoleniach miękkich (np. komunikacja, negocjacje, itp.)	69	26,2%	34	25,2%	103	25,9%
Uczestnictwo w kursach językowych	64	24,3%	23	17,0%	87	21,9%
Inne	28	10,6%	25	18,5%	53	13,3%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania pracowały najemnie lub uczestniczyły w stażu. Przypomnieć warto, iż podejmowanie pracy najemnej (trzy lata od zakończenia studiów) zadeklarowało łącznie 82,1% absolwentów, w tym: 79,2% absolwentów studiów I stopnia i 83,8% absolwentów studiów II stopnia. W grupie tej są także osoby łączące pracę najemną ze studiowaniem lub prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, a także absolwenci odbywający staż zawodowy (szczegółowe informacje zaprezentowano w tabelach poniżej).

Jak pokazują dane zawarte w tabelach nr 30 i 31 odsetek absolwentów podejmujących pracę najemną (w tym odbywających staż) jest zróżnicowany w zależności od ukończonego kierunku studiów. Analizując jednak dane dotyczące tego zagadnienia należy pamiętać, że w przypadku znacznej części kierunków liczba obserwacji jest zbyt mała, by móc na jej podstawie wnioskować o sytuacji ogółu absolwentów danego kierunku. Dodatkowo nie zaprezentowano (ale uwzględniono w podsumowaniach) w zestawieniach kierunków, w przypadku których ankietę wypełnił tylko 1 absolwent.

Wyniki analizy dla absolwentów studiów I stopnia pokazują, iż w przypadku 10 spośród 27 kierunków wszyscy ankietowani absolwenci podejmują pracę najemną. Stosunkowo niski poziom zatrudnienia - w porównaniu z innymi kierunkami - widoczny jest w przypadku filologii rosyjskiej 40% (ankietę wypełniło 2 absolwentów). W przypadku studiów II stopnia na 8 spośród 27 kierunków odnotowano, że wszyscy ankietowani podejmują pracę najemną lub realizują staż. Najniższy poziom zatrudnienia widoczny jest w przypadku technologii żywności i żywienia człowieka i wynosi on 50% (ankietę wypełniło jedynie 2 absolwentów).

Tabela 30. Absolwenci studiów I stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.

	Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	Jestem na stażu	Studiuje i pracuję	Ogółem	Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów kierunku)
Administracja	6	8	0	2	0	16	76,2%
Architektura krajobrazu	3	2	0	0	0	5	100,0%
Biologia	0	2	0	0	0	2	66,7%
Ekonomia	11	2	0	1	0	14	77,8%
Europeistyka	7	1	0	0	0	8	72,7%
Filologia Angielska	3	1	0	0	1	5	83,3%
Filologia Germańska	1	1	0	0	0	2	66,7%
Filologia Polska	5	1	0	0	2	8	80,0%
Filologia Rosyjska	2	0	0	0	0	2	40,0%
Fizjoterapia	5	1	0	0	1	7	58,3%
Historia	1	0	0	1	0	2	100,0%
Informatyka	5	0	0	0	0	5	83,3%
Kulturoznawstwo	4	0	0	0	1	5	71,4%
Matematyka	8	1	0	1	0	10	58,8%
Nauki o Rodzinie	3	5	0	1	0	9	69,2%
Pedagogika	15	12	0	4	0	31	77,5%
Pielęgniarstwo	2	6	0	0	0	8	100,0%
Politologia	2	2	0	0	0	4	80,0%
Praca Socjalna	1	1	0	0	0	2	66,7%
Ratownictwo Medyczne	0	2	0	0	0	2	66,7%
Rolnictwo	1	0	0	1	0	2	66,7%
Socjologia	4	3	1	1	1	10	90,9%
Technologia Żywności i Żywnienia Człowieka	1	1	0	0	0	2	100,0%
Turystyka i Rekreacja	10	0	0	1	0	11	78,6%
Wychowanie Fizyczne	0	2	0	0	1	3	100,0%
Zdrowie Publiczne	4	4	0	0	0	8	80,0%
Ogółem	108	60	1	14	7	190	73,1%

*obliczając odsetek zatrudnionych brano pod uwagę tylko tych absolwentów, którzy podali kierunek studiów oraz udzielili informacji o swoim statusie zawodowym.

Tabela 31. Absolwenci studiów II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.

	Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	Jestem na stażu	Studiuję i pracuję	Ogółem	Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów)
Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym	0	1	1	0	0	2	100,0%
Archeologia	2	0	0	0	0	2	66,7%
Biologia	2	4	0	0	0	6	100,0%
Biotechnologia	4	4	0	0	1	9	90,0%
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej	0	2	0	0	0	2	100,0%
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	1	3	0	0	0	4	100,0%
Edukacja Techniczno-Informatyczna	5	1	0	0	0	6	66,7%
Ekonomia	25	10	0	2	0	37	80,4%
Europeistyka	2	0	0	0	1	3	100,0%
Filologia Angielska	6	5	0	0	1	12	80,0%
Filologia Germańska	7	2	0	0	0	9	100,0%
Filologia Polska	8	6	0	0	3	17	73,9%
Filologia Rosyjska	2	0	0	0	0	2	66,7%
Fizjoterapia	16	9	1	0	0	26	74,3%
Historia	1	0	0	0	1	2	100,0%
Matematyka	3	3	0	0	0	6	75,0%
Ochrona Środowiska	3	4	0	1	1	9	60,0%
Pedagogika	24	22	1	1	1	49	81,7%
Pielęgniarstwo	6	9	0	0	1	16	100,0%
Politologia	3	2	0	0	0	5	83,3%
Położnictwo	2	0	1	0	0	3	75,0%
Prawo	20	9	0	1	0	30	63,8%
Rolnictwo	10	3	0	1	0	14	87,5%
Socjologia	13	6	0	2	2	23	88,5%
Technologia Żywności i Żywności Człowieka	2	0	0	0	0	2	50,0%
Turystyka i Rekreacja	13	5	1	0	1	20	83,3%
Wychowanie Fizyczne	6	7	0	0	0	13	92,9%
Ogółem	186	120	5	8	13	332	79,6%

*obliczając odsetek zatrudnionych brano pod uwagę tylko tych absolwentów, którzy podali kierunek studiów oraz udzielili informacji o swoim statusie zawodowym, stąd liczba obserwacji jest nieznacznie niższa od ogólnej liczby ankietowanych.

Niemal 40% absolwentów, którzy w momencie realizacji badania pracowali najemnie zadeklarowała, iż obecnie wykonywana praca jest ich pierwszą od zakończenia studiów. Prawie co trzeci absolwent podejmuje drugą pracę, zaś co piąty trzecią pracę. Osoby, które zmieniały miejsce zatrudnienia częściej i pracują w czwartym lub kolejnym miejscu pracy stanowią stosunkowo niewielką grupę, tj. 9,2% absolwentów pracujących najemnie.

Tabela 32. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	144	64	208
	% z Rodzaj studiów	43,5%	33,7%	39,9%
Nie, jest to druga praca	Liczebność	95	63	158
	% z Rodzaj studiów	28,7%	33,2%	30,3%
Nie, jest to trzecia praca	Liczebność	73	34	107
	% z Rodzaj studiów	22,1%	17,9%	20,5%
Nie, jest to czwarta praca	Liczebność	13	13	26
	% z Rodzaj studiów	3,9%	6,8%	5,0%
Nie, jest to piąta praca lub kolejna	Liczebność	6	16	22
	% z Rodzaj studiów	1,8%	8,4%	4,2%
Ogółem	Liczebność	331	190	521
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

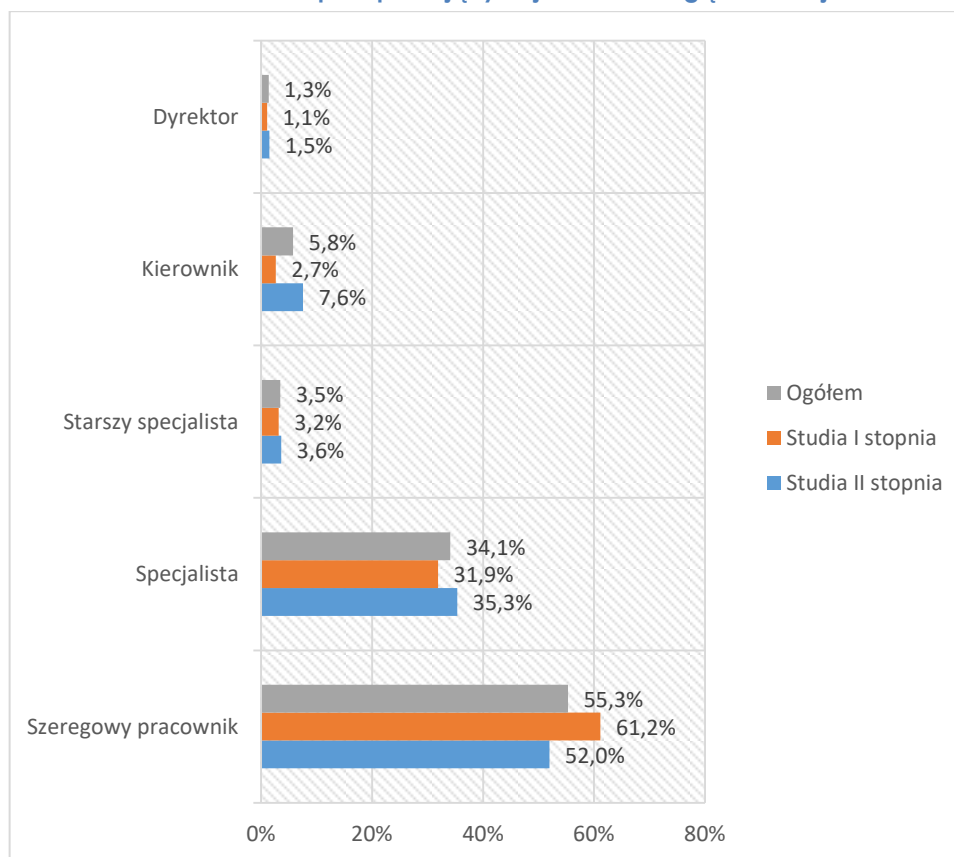
Absolwenci zostali poproszeni o określenie jak długo zajęło im poszukiwanie pracy po zakończeniu studiów. Niemal co czwarty absolwent podejmował zatrudnienie już w trakcie studiów, a więc nie poszukiwał pracy od momentu obrony pracy dyplomowej. Wśród poszukujących pracy po zakończeniu studiów największą grupę stanowią absolwenci, którzy potrzebowali na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (1/3 ankietowanych), choć znaczna grupa, tj. ponad 19% otrzymała pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. Zaobserwowana zależność pomiędzy czasem poszukiwania pracy, a ukończonym typem studiów, wskazuje, że absolwenci studiów I stopnia znajdują pracę nieco szybciej niż absolwenci studiów II stopnia. Jednocześnie należy zauważyć, że odsetek absolwentów pracujących zawodowo w trakcie studiów jest wyższy o niemal 10 p.p. w przypadku absolwentów studiów II stopnia.

Tabela 33. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	53	49	102
	% z Rodzaj studiów	16,0%	25,9%	19,6%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	110	58	168
	% z Rodzaj studiów	33,2%	30,7%	32,3%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	18	26	44
	% z Rodzaj studiów	5,4%	13,8%	8,5%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	21	3	24
	% z Rodzaj studiów	6,3%	1,6%	4,6%
Ponad 1 rok	Liczebność	37	19	56
	% z Rodzaj studiów	11,2%	10,1%	10,8%
Pracowałem(am) już w trakcie studiów	Liczebność	92	34	126
	% z Rodzaj studiów	27,8%	18,0%	24,2%
Ogółem	Liczebność	331	189	520
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Po upływie trzech lat od zakończenia studiów ponad 61,2% absolwentów studiów I stopnia i 52,0% absolwentów studiów II stopnia wykonujących pracę najemną deklaruje stanowisko szeregowego pracownika. Pracę na stanowisku specjalisty wykonuje 31,9% ankietowanych absolwentów studiów I stopnia oraz 35,3% absolwentów studiów II stopnia. Wyższe stanowiska (starszy specjalista, kierownik, dyrektor) są deklarowane stosunkowo rzadko – 6,9% pracujących absolwentów studiów I stopnia i 12,7% absolwentów studiów II stopnia. Zgodnie z oczekiwaniem absolwenci studiów II stopnia relatywnie częściej zajmują wyższe stanowiska w firmach, niż absolwenci studiów I stopnia.

Wykres 8. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.

Dane dotyczące rodzaju umowy, w oparciu o którą absolwenci wykonują pracę najemną, pokazują korzystną sytuację w zakresie stabilności ich zatrudnienia. Ponad 41% absolwentów posiada umowę na czas nieokreślony, a kolejne niemal 40% umowę na czas określony, co oznacza, iż prawie 81% zatrudnionych absolwentów posiada umowę o pracę. Wśród innych typów umów najczęściej deklarowano umowę zlecenia (5,6%) oraz umowa na zastępstwo (5,2%) a także staże absolwenckie (4,6%). Umowy innego typu, tj. umowy o dzieło lub na okres próbny czy na zastępstwo są sporadyczne (łącznie 2,3% zatrudnionych). Za pozytywny uznać należy fakt, iż jedynie 1,2% absolwentów pracuje bez jakiejkolwiek umowy. W zakresie stabilności zatrudnienia znacznie korzystniejsza jest sytuacja absolwentów studiów II stopnia, którzy częściej niż absolwenci studiów I stopnia posiadają umowy na czas nieokreślony, rzadziej natomiast pracują w ramach umów na okres próbny, umów na zastępstwo i rzadziej odbywają staże absolwenckie lub pracują bez umowy.

Tabela 34. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Umowa na czas nieokreślony	Liczebność	162	54	216
	% z Rodzaj studiów	48,9%	28,6%	41,5%
Umowa na czas określony	Liczebność	121	85	206
	% z Rodzaj studiów	36,6%	45,0%	39,6%
Umowa zlecenie	Liczebność	19	10	29
	% z Rodzaj studiów	5,7%	5,3%	5,6%
Umowa o dzieło	Liczebność	2	2	4
	% z Rodzaj studiów	0,6%	1,1%	0,8%
Umowa na okres próbny	Liczebność	3	5	8
	% z Rodzaj studiów	0,9%	2,6%	1,5%
Umowa na zastępstwo	Liczebność	12	15	27
	% z Rodzaj studiów	3,6%	7,9%	5,2%
Staż absolwencki (za pośrednictwem urzędu pracy)	Liczebność	9	15	24
	% z Rodzaj studiów	2,7%	7,9%	4,6%
Praca bez umowy	Liczebność	3	3	6
	% z Rodzaj studiów	0,9%	1,6%	1,2%
Ogółem	Liczebność	331	189	520
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż po trzech latach od zakończenia studiów niemal 1/3 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 wykonuje pracę najemną, która w żadnym wymiarze nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem deklaruje 33% pracujących absolwentów, a niewiele mniej (31,6%) dostrzega częściowy związek między zdobytym wykształceniem a wykonywanymi obowiązkami zawodowymi. Wyższą zgodność między wykonywaną pracą a ukończonym kierunkiem studiów zaobserwowano wśród absolwentów studiów II stopnia niż w przypadku absolwentów studiów I stopnia, a różnica wynosi niemal 8 p.p. Dodatkowo niemal 3% respondentów nie potrafiło lub nie chciało ocenić zgodności wykonywanej pracy z wykształceniem.

Tabela 35. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia z wykonywaną przez nich pracą.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Całkowicie	Liczebność	119	53	172
	% z Rodzaj studiów	36,0%	28,2%	33,1%
Częściowo	Liczebność	108	56	164
	% z Rodzaj studiów	32,6%	29,8%	31,6%
Wcale	Liczebność	97	72	169
	% z Rodzaj studiów	29,3%	38,3%	32,6%
Trudno powiedzieć	Liczebność	7	7	14
	% z Rodzaj studiów	2,1%	3,7%	2,7%
Ogółem	Liczebność	331	188	519
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Jak pokazują uzyskane podczas badania ankietowego dane, znaczący odsetek pracujących absolwentów pracuje dla firm zlokalizowanych poza obszarem Podkarpacia. Co trzeci absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 pracuje najemnie poza województwem podkarpackim, przy czym zdecydowanie częściej sytuacja ta dotyczy absolwentów studiów I (38,3%) niż II (28,9%) stopnia.

Tabela 36. Absolwenci studiów I i II stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	234	116	350
	% z Rodzaj studiów	71,1%	61,7%	67,7%
Nie	Liczebność	95	72	167
	% z Rodzaj studiów	28,9%	38,3%	32,3%
Ogółem	Liczebność	329	188	517
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Spośród 167 osób pracujących poza Podkarpaciem ponad 31% znalazło zatrudnienie w województwie małopolskim, niemal 17% w województwie mazowieckim, a prawie 11% w lubelskim. Większa liczba absolwentów pracuje także na obszarze województwa śląskiego, łódzkiego, dolnośląskiego oraz pomorskiego. Aż 27% pracujących najemnie zatrudnionych

jest poza granicami kraju. Skalę zatrudnienia w poszczególnych województwach (innych niż podkarpackie) zaprezentowano w tabeli nr 37.

Tabela 37. Województwo inne niż podkarpackie, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012.

	Częstość	Procent ważnych
Dolnośląskie	3	1,80
Lubelskie	18	10,78
Łódzkie	4	2,40
Małopolskie	52	31,14
Mazowieckie	28	16,77
Opolskie	1	0,60
Pomorskie	3	1,80
Śląskie	7	4,19
Świętokrzyskie	2	1,20
Warmińsko-mazurskie	2	1,20
Wielkopolskie	2	1,20
Firma znajduje się za granicą	45	26,95
Ogółem	167	100,00

Absolwenci studiów I stopnia najczęściej deklarowali zatrudnienie w branżach: medycyna/ opieka zdrowotna/ zdrowie (27 osób) oraz edukacja/ nauka/ kursy/ szkolenia (24 osoby). W drugiej kolejności wymienić należy administrację publiczną (23 osoby), a także sprzedaż i obsługę klienta (18 osób).

Branżą, w której zatrudnienie deklaruje największy odsetek absolwentów studiów II stopnia jest edukacja/ nauka/ kursy/ szkolenia (72 osoby), a następnie medycyna/ opieka zdrowotna/ zdrowie (42 osoby) oraz administracja publiczna (39 osób). Na dalszych miejscach uplasowała się sprzedaż/ obsługa klienta (22 osoby) i przemysł/ produkcja (17 osób).

W przypadku studiów II stopnia na uwagę zasługuje fakt bardzo dużej zgodności zatrudnienia z ukończonym kierunkiem studiów w przypadku kierunków medycznych, tj. pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Wszyscy lub niemal wszyscy absolwenci tych kierunków deklarują zatrudnienie w branży „medycyna i opieka zdrowotna”. W przypadku

innych kierunków rozproszenie branż zatrudnienia jest znacznie większe, co szczegółowo prezentują tabele nr 38 i 39.

Tabela 38. Absolwenci studiów I stopnia pracujący najdłużej ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.

	Administracja publiczna	Architektura/Projektowanie wnętrz	Bankowość i finanse	Budownictwo/Geodezja	Doradztwo/Consulting	Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia	Gastronomia/Catering	Grafika/Fotografia/Kreacja	Hotelarstwo/Turystyka	Human Resources/Kadry	IT	Kontrola jakości	Kosmetyka/Wizaż/Uroda	Księgowość/Audyty/Podatki	Logistyka/Zakupy/Transport	Marketing/Reklama/PR	Sztuka/Rozrywka/Media	Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie	Motoryzacja	Nieruchomości	Ochrona środowiska	Opieka	Prawo	Przemysł/Produkcja	Rolnictwo	Serwis/Montaż	Służby mundurowe	Sport/Rekreacja	Sprzedaż/Obsługa klienta	Ubezpieczenia	Usługi	Ogółem
Administracja	4		1			1				1				1				1		1	1			1	1		1			1		16
Architektura krajobrazu		1																		1					1		2					5
Biologia	1																	1														2
Edukacja Muzyczna						1																										1
Edukacja Plastyczna									1																							1
Edukacja Techniczno-Informatyczna											1																					1
Ekonomia	3		2	1						1	1			1	2				1					1	1							14
Europeistyka	1			1							1		1	2													1					7
Filologia Angielska						2			3																							5
Filologia Germańska						1																							1			2
Filologia Polska						3		2		1													1					1				8
Filologia Rosyjska	1														1																	2
Fizjoterapia											1							6														7
Fizyka Techniczna														1																		1
Grafika								1																								1

Tabela 39. Absolwenci studiów II stopnia pracujący najemniej ze względu na branżę, w których są zatrudnieni z ukończony kierunek studiów.

	Administracja publiczna	Architektura/Projektowanie wnętrz	Bankowość i finanse	Budownictwo/Geodezja	Doradztwo/Consulting	Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia	Elektronika/Automatyka	Farmaceutyka/Biotechnologia/Chemia	Gastronomia/Catering	Grafika/Fotografia/Kreacja	Hotelarstwo/Turystyka	Human Resources/Kadry	Internet/Multimedia	Inżynieria/Technika	IT	Kontrola jakości	Kosmetyka/Wizaż/Uroda	Księgowość/Audyty/Podatki	Logistyka/Zakupy/Transport	Marketing/Reklama/PR	Sztuka/Rozrywka/Media	Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie	Motoryzacja	Ochrona środowiska	Opieka	Organizacje pozarządowe/Wolontariat	Prawo	Przemysł/Produkcja	Rolnictwo	Serwis/Montaż	Służby mundurowe	Sport/Rekreacja	Sprzedaż/Obsługa klienta	Ubezpieczenia	Usługi	Wydawnictwo/Dziennikarstwo	Ogółem		
Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym						2																																	2
Archeologia																												1					1						2
Biologia	1					1	1									1						1								1									6
Biotechnologia								3												1	1							1		1									9
Edukacja Muzyczna						1															1																		2
Edukacja Plastyczna						2															1							1											4
Edukacja Techniczno-Informatyczna						1									2				1									2											6
Ekonomia	11	1	4				1					2			1	1		6	1				1		1			1		1			5						37
Europeistyka			1	1																1																			3
Filologia Angielska						6							1		2													1			1	1							12
Filologia Germańska			1			4																				1	1		1										9
Filologia Polska			1			7										1					1	2										1		1		3		17	
Filologia Rosyjska															1																	1						2	

Osoby podejmujące pracę najemną poproszono o określenie przeciętnej wysokości miesięcznego dochodu netto. Równo 12% ankietowanych odmówiło podania wysokości swojego dochodu (co jest wartością identyczną z wynikiem uzyskanym w poprzedniej edycji badania), jednak pozostałe dane pokazują wyraźnie, iż najliczniejsza grupa absolwentów (niemal co czwarty absolwent studiów I i II stopnia) zarabia od 1501 zł do 1900 zł netto miesięcznie. Kolejne 21,7% absolwentów wykonujących pracę najemną otrzymuje wynagrodzenie na poziomie 1201 - 1500 zł miesięcznie, a 13,5% - na poziomie 1901-2300 zł miesięcznie. Powyżej 3100 zł netto zarabia 7,7% zatrudnionych absolwentów. Należy zauważyć, że w podobnym badaniu realizowanym również w trzy lata po zakończeniu studiów absolwenci rocznika 2010/2011 najczęściej wskazywali przedział dochodów od 1201 do 1500 zł netto, co oznacza, że w stosunku do poprzednich roczników dochody absolwentów rocznika 2011/2012 są wyższe. Poziomu zarobków nie różnicuje istotnie ukończenie studiów I lub II stopnia, choć warto zwrócić uwagę na nieco wyższy odsetek absolwentów studiów II stopnia w wyższych przedziałach dochodów.

Tabela 40. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Poniżej 1 200 zł netto	Liczebność	25	18	43
	% z Rodzaj studiów	7,6%	9,6%	8,3%
Od 1 201 do 1 500 zł netto	Liczebność	64	48	112
	% z Rodzaj studiów	19,5%	25,5%	21,7%
Od 1501 do 1 900 zł netto	Liczebność	77	44	121
	% z Rodzaj studiów	23,4%	23,4%	23,4%
Od 1 901 do 2 300 zł netto	Liczebność	49	21	70
	% z Rodzaj studiów	14,9%	11,2%	13,5%
Od 2 301 do 2 700 zł netto	Liczebność	35	16	51
	% z Rodzaj studiów	10,6%	8,5%	9,9%
Od 2 701 do 3 100 zł netto	Liczebność	14	4	18
	% z Rodzaj studiów	4,3%	2,1%	3,5%
3 101 zł netto i więcej	Liczebność	24	16	40
	% z Rodzaj studiów	7,3%	8,5%	7,7%
Odmowa odpowiedzi	Liczebność	41	21	62
	% z Rodzaj studiów	12,5%	11,2%	12,0%
Ogółem	Liczebność	329	188	517
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

W grupie absolwentów pracujących najemnie, zaledwie 4,9% planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą. Plany w tym zakresie nieznacznie częściej deklarują absolwenci studiów I stopnia. Około 1/5 absolwentów nie ma sprecyzowanych planów w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej.

Tabela 41. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	13	12	25
	% z Rodzaj studiów	4,0%	6,4%	4,9%
Nie	Liczebność	247	133	380
	% z Rodzaj studiów	76,2%	71,1%	74,4%
Nie wiem	Liczebność	64	42	106
	% z Rodzaj studiów	19,8%	22,5%	20,7%
Ogółem	Liczebność	324	187	511
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania prowadziły własną działalność gospodarczą. Liczba wszystkich ankietowanych absolwentów z rocznika 2011/2012, którzy w trakcie trwania badania prowadzili własny biznes wyniosła 39 osób, w tym 12 osób to absolwenci studiów I stopnia, a 27 to absolwenci studiów II stopnia. W grupie tej znajduje się 6 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 1 osoba, która łączy działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych. Łącznie 6,1% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 prowadzi własną działalność gospodarczą.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą to absolwenci 18 kierunków studiów I i II stopnia. W tabeli nr 42 podano liczbę absolwentów poszczególnych kierunków prowadzących działalność gospodarczą oraz procent prowadzących działalność w stosunku do ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku. **Ze względu na małą liczbę osób samozatrudnionych oraz niski poziom ankietyzacji na części kierunków, nie przedstawiano wyników w podziale na rodzaj studiów, a przedstawione wyniki procentowe należy traktować jedynie poglądowo.**

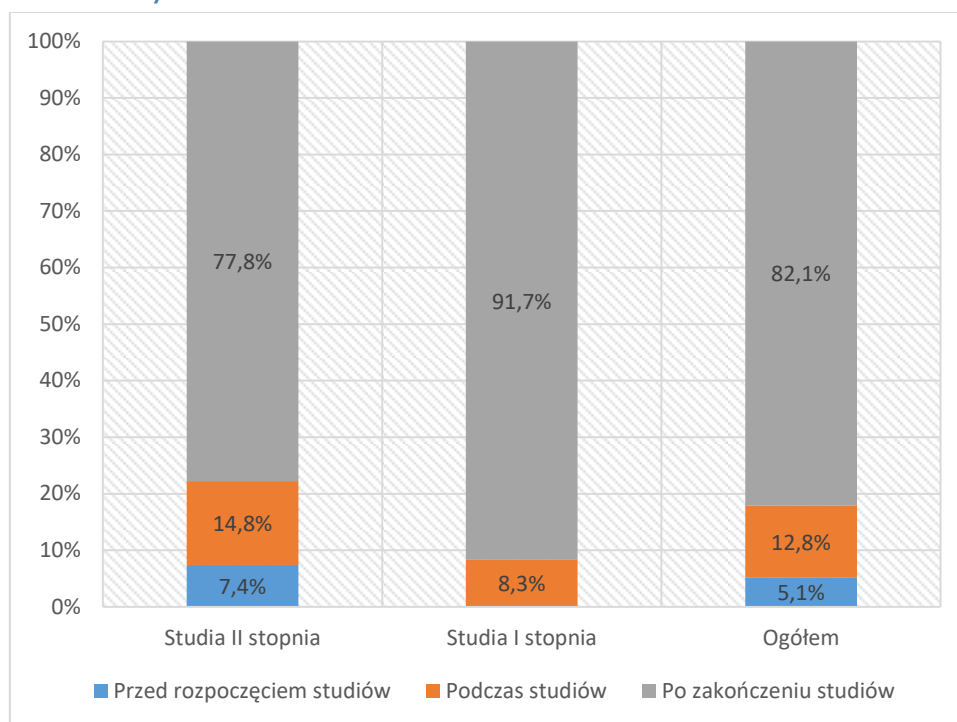
Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Tabela 42. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

	Założyłem działalność gospodarczą	Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	Studiuje i prowadzę działalność gospodarczą	Ogółem	Procent z ankietowanych absolwentów kierunku
	Liczebność	Liczebność	Liczebność	Liczebność	Procent
Administracja	1	0	0	1	50,0%
Edukacja Medialna	1	0	0	1	33,3%
Edukacja Techniczno-Informatyczna	1	0	0	1	20,0%
Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym	0	1	0	1	10,0%
Ekonomia	2	0	0	2	3,1%
Europeistyka	1	0	0	1	7,1%
Filologia Angielska	1	0	0	1	4,8%
Fizjoterapia	7	1	1	9	19,1%
Kulturoznawstwo	1	0	0	1	4,0%
Matematyka	1	0	0	1	7,7%
Ochrona Środowiska	1	0	0	1	4,2%
Pedagogika	3	1	0	4	36,4%
Położnictwo	0	1	0	1	2,1%
Prawo	7	0	0	7	36,8%
Rolnictwo	2	0	0	2	33,3%
Socjologia	0	1	0	1	2,6%
Technologia Żywności i Żywienia Człowieka	1	0	0	1	5,9%
Turystyka i Rekreacja	1	1	0	2	20,0%
Ogółem	31	6	1	38	-

Absolwenci zdecydowali się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej zazwyczaj po zakończeniu studiów, choć niemal 13% respondentów założyło własną firmę już w trakcie studiów. Co charakterystyczne, częściej firmę przed lub w trakcie studiów zakładali absolwenci studiów II stopnia. Żaden z ankietowanych absolwentów studiów I stopnia nie rozpoczął działalności gospodarczej przed rozpoczęciem edukacji na studiach wyższych.

Wykres 9. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.

Podobnie jak w przypadku absolwentów pracujących najemnie, także wśród prowadzących działalność gospodarczą liczne są osoby, których praca zawodowa nie ma żadnego związku z ukończonym kierunkiem studiów. Około 30% absolwentów z badanego rocznika, prowadzi firmę w dziedzinie nie związanej z kierunkiem wykształcenia, zaś odsetek osób deklarujących całkowitą zgodność działalności ze zdobytym wykształceniem wyniósł 41%. Zdecydowanie lepsze dopasowanie branży działalności gospodarczej do zdobytego wykształcenia zaobserwowano wśród absolwentów studiów I stopnia - ponad 33% z nich zajmuje się działalnością częściowo związaną ze zdobytym wykształceniem, podczas gdy wśród absolwentów studiów II stopnia grupa ta wynosi około 22%. Respondentów deklarujących zupełny brak związku pomiędzy prowadzoną działalnością gospodarczą, a ukończonym kierunkiem studiów wśród absolwentów studiów I stopnia było niemal 17%, podczas gdy wśród absolwentów studiów II stopnia było to aż 37%.

Tabela 43. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Całkowicie	Liczebność	11	5	16
	% z Rodzaj studiów	40,7%	41,7%	41,0%
Częściowo	Liczebność	6	4	10
	% z Rodzaj studiów	22,2%	33,3%	25,6%
Wcale	Liczebność	10	2	12
	% z Rodzaj studiów	37,0%	16,7%	30,8%
Trudno powiedzieć	Liczebność	0	1	1
	% z Rodzaj studiów	0,0%	8,3%	2,6%
Ogółem	Liczebność	27	12	39
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Aby zobrazować związek wykształcenia z przedmiotem prowadzonej działalności gospodarczej dokonano zestawienia kierunków ukończonych studiów z branżami, w których działają firmy założone przez absolwentów studiów I stopnia (tabela 45) i II stopnia (tabela 46). W przypadku firm założonych przez absolwentów studiów I stopnia trudno wskazać branżę dominującą, chociaż najwięcej firm działa w obszarze medycyny/ ochrony zdrowia i są to firmy założone przez absolwentów kierunku fizjoterapia. Natomiast w przypadku studiów II stopnia, również najczęściej powstawały firmy w branży medycyna ochrona zdrowia oraz sprzedaż obsługa klienta.

Tabela 44. Absolwenci studiów I stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.

	Bankowość i finanse	Doradztwo/Consulting	Grafika/Fotografia/Kreacja	Logistyka/Zakupy/Transport	Medycyna/Opieka zdrowotna	Nieruchomości	Serwis/Technika/Montaż	Usługi	Ogółem
Administracja				1					1
Ekonomia								1	1
Europeistyka		1							1
Fizjoterapia					3			1	4
Kulturoznawstwo			1						1
Matematyka	1								1
Pedagogika						1			1
Socjologia	1								1
Zdrowie Publiczne							1		1
Ogółem	2	1	1	1	3	1	1	2	12

Tabela 45. Absolwenci studiów II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.

	Bankowość i finanse	Doradztwo/Consulting	Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia	Gastronomia/Catering	Grafika/Fotografia/Kreacja	IT	Kosmetyka/Wizaż/ Uroda	Opieka zdrowotna/	Prawo	Rolnictwo	Sprzedaż Obsługa klienta	Usługi	E-commerce	Obróbka szkła	Ogółem
Edukacja Medialna												1			1
Edukacja Techniczno-Informatyczna	1														1
Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym											1				1
Ekonomia													1		1
Filologia Angielska			1												1
Fizjoterapia								5							5
Ochrona Środowiska							1								1
Pedagogika					1						1			1	3
Położnictwo								1							1
Prawo		1				1			3		1	1			7
Rolnictwo										2					2
Technologia Żywności i Żywnienia Człowieka											1				1
Turystyka i Rekreacja				1							1				2
Ogółem	1	1	1	1	1	1	1	6	3	2	5	2	1	1	27

Spośród 39 firm założonych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 tylko 10 zlokalizowanych jest poza województwem podkarpackim. Dwie z nich działają za granicą, a osiem w innych regionach Polski: pięć w województwie małopolskim, dwie w mazowieckim oraz jedna w województwie lubelskim.

Tabela 46. Absolwenci studiów I i II stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	20	9	29
	% z Rodzaj studiów	74,1%	75,0%	74,4%
Nie	Liczebność	7	3	10
	% z Rodzaj studiów	25,9%	25,0%	25,6%
Ogółem	Liczebność	27	12	39
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Warto zauważyć, że bez względu na rodzaj studiów około $\frac{3}{4}$ zakładanych przez absolwentów firm działa na terenie województwa podkarpackiego.

Tabela 47. Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Województwo	Częstość
Małopolskie	5
Mazowieckie	2
Firma znajduje się za granicą	2
Lubelskie	1
Ogółem	10

Jako powód założenia własnej firmy najczęściej wskazywano chęć pracy na swoim (ponad 27% właścicieli firm) oraz możliwość realizowania własnych pomysłów i planowania pracy (po 20% właścicieli firm). Częściej niż co szósty absolwent rozpoczęcie własnej działalności uznawał za konieczność, powodowaną przypuszczalnie warunkami panującymi na rynku pracy. Czynnikiem ten był szczególnie istotny dla absolwentów studiów II stopnia, z których niemal 22% wskazało na ten powód, podczas gdy wśród absolwentów studiów I stopnia było to jedynie 3,3% respondentów. Szczegółowy rozkład odpowiedzi, uwzględniający podział na absolwentów studiów I i II stopnia, zawiera tabela nr 49.

Tabela 48. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.

	Rodzaj studiów		
	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
	% z odpowiedzi	% z odpowiedzi	% z odpowiedzi
Chęć pracy na swoim	27,3%	26,7%	27,1%
Była to konieczność	21,8%	3,3%	15,3%
Możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów	18,2%	23,3%	20,0%
Możliwość samodzielnego planowania pracy	18,2%	23,3%	20,0%
Trudności ze znalezieniem pracy	12,7%	10,0%	11,8%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności w rodzinie	1,8%	0,0%	1,2%
Chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym	0,0%	10,0%	3,5%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności wśród znajomych	0,0%	3,3%	1,2%

Ze wsparcia finansowego podczas zakładania własnej firmy skorzystało 14 osób, tj. nieco ponad 1/3 przedsiębiorców. Korzystający ze wsparcia deklarowali równie często korzystanie ze wsparcia Urzędu Pracy (7 osób) oraz ze środków Unii Europejskiej (7 osób).

Tabela 49. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	9	5	14
	% z Rodzaj studiów	33,3%	41,7%	35,9%
Nie	Liczebność	18	7	25
	% z Rodzaj studiów	66,7%	58,3%	64,1%
Ogółem	Liczebność	27	12	39
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą zostały poproszone o określenie poziomu dochodów uzyskiwanych z tytułu tej działalności. Co znamienne, aż 14 spośród 39 przedsiębiorców odmówiło udzielenia tego typu informacji, co wynikać może w dużej mierze z braku zaufania do Polski (jako państwa) lub trudności w oszacowaniu średniego dochodu w sytuacji posiadania nieregularnych i nierównomiernych dochodów.

Tabela 50. Absolwenci studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

	Częstość	Procent ważnych
Poniżej 1 200 zł netto	3	7,7
Od 1 201 do 1500 zł netto	1	2,6
Od 1 501 do 1 900 zł netto	2	5,1
Od 1 901 do 2 300 zł netto	1	2,6
Od 2 301 do 2 700 zł netto	4	10,3
Od 2 701 do 3 100 zł netto	2	5,1
3 101 zł netto i więcej	12	30,8
Odmowa odpowiedzi	14	35,9
Ogółem	39	100,0

Absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu, najczęściej wskazywali na najwyższy przedział dochodów, tj. powyżej 3100 zł netto. Osoby te stanowią niemal 31% ogółu absolwentów prowadzących firmy, ale aż 48% absolwentów, którzy podali

dochody uzyskiwane z własnej działalności, co świadczy o znacznie korzystniejszej sytuacji finansowej absolwentów prowadzących własną działalność w porównaniu z absolwentami wykonującymi pracę najemną.

5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy

Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 72 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, w tym 31 absolwentów studiów I stopnia oraz 41 absolwentów studiów II stopnia. Poziom bezrobocia jest zbliżony wśród absolwentów obu typów studiów i wynosi 12,9% wśród studentów studiów I stopnia, oraz 10,4% wśród absolwentów studiów II stopnia, co uznać można za poziom raczej umiarkowany. Bardziej niepokojące są natomiast dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy, z których wynika, iż ponad połowa bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Szczegółowe dane dotyczące czasu pozostawania bez zatrudnienia przedstawia tabela nr 52.

Tabela 51. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	6	3	9
	% z Rodzaj studiów	14,6%	9,7%	12,5%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	5	5	10
	% z Rodzaj studiów	12,2%	16,1%	13,9%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	5	4	9
	% z Rodzaj studiów	12,2%	12,9%	12,5%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	2	4	6
	% z Rodzaj studiów	4,9%	12,9%	8,3%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	23	15	38
	% z Rodzaj studiów	56,1%	48,4%	52,8%
Ogółem	Liczebność	41	31	72
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Niemal 74% absolwentów pozostających bez pracy korzysta z przysługującego im prawa do rejestracji w urzędzie pracy i uzyskania statusu osoby bezrobotnej. Wyraźnie wyższy odsetek zarejestrowanych w Urzędzie Pracy bezrobotnych absolwentów wystąpił wśród absolwentów studiów I stopnia (ponad 87%) niż wśród absolwentów studiów II stopnia (nieco ponad 63%). Średnio $\frac{3}{4}$ pozostających bez pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego jest zarejestrowanych w odpowiednich Urzędach Pracy.

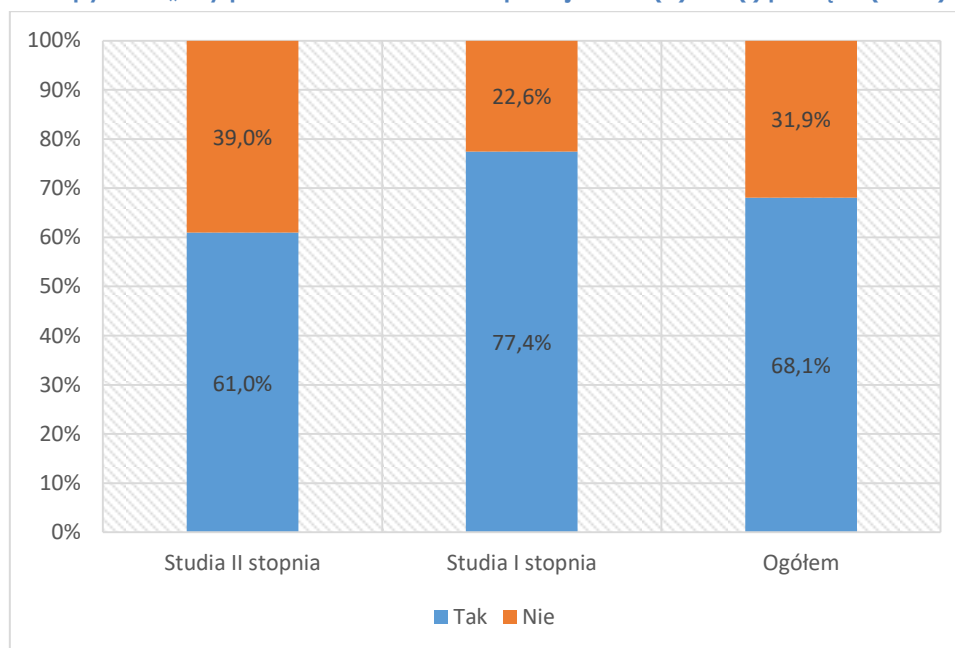
Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Tabela 52. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	26	27	53
	% z Rodzaj studiów	63,4%	87,1%	73,6%
Nie	Liczebność	15	4	19
	% z Rodzaj studiów	36,6%	12,9%	26,4%
Ogółem	Liczebność	41	31	72
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Niemal co trzeci bezrobotny absolwent, pomimo upływu trzech lat od zakończenia studiów, nie podejmował dotąd żadnej pracy. Odsetek ten jest wyraźnie wyższy wśród absolwentów studiów II stopnia.

Wykres 10 Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów I i II stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=49)

Osoby bezrobotne, które zadeklarowały, iż po zakończeniu studiów podejmowały pracę najemną zostały poproszone o wskazanie liczby miejsc, w których były zatrudnione od momentu zakończenia studiów: niemal 43% pracowało tylko w jednym miejscu, natomiast po około ¼ – w dwóch i trzech miejscach. Warto zwrócić uwagę, że ukończony rodzaj studiów zdecydowanie wpływa na ilość miejsc pracy – absolwenci studiów II stopnia średnio pracowali w większej ilości firm niż absolwenci studiów I stopnia.

Tabela 53. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
W jednym miejscu pracy	Liczebność	9	12	21
	% z Rodzaj studiów	36,00%	50,00%	42,90%
W dwóch miejscach pracy	Liczebność	7	6	13
	% z Rodzaj studiów	28,00%	25,00%	26,50%
W trzech miejscach pracy	Liczebność	7	5	12
	% z Rodzaj studiów	28,00%	20,80%	24,50%
W czterech miejscach pracy i powyżej czterech	Liczebność	2	1	3
	% z Rodzaj studiów	8,00%	4,20%	6,10%
Ogółem	Liczebność	25	24	49
	% z Rodzaj studiów	100,00%	100,00%	100,00%

Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada niemal 14% bezrobotnych absolwentów, co jest wynikiem bardzo korzystnym i daje nadzieję na zmniejszenie poziomu bezrobocia absolwentów w przyszłości. Dodatkowo, niemal co trzeci bezrobotny absolwent nie ma sprecyzowanych planów w kwestii prowadzenia własnej firmy, ale nie odrzuca takiej możliwości.

Tabela 54. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	6	4	10
	% z Rodzaj studiów	14,6%	12,9%	13,9%
Nie	Liczebność	20	20	40
	% z Rodzaj studiów	48,8%	64,5%	55,6%
Nie wiem	Liczebność	15	7	22
	% z Rodzaj studiów	36,6%	22,6%	30,6%
Ogółem	Liczebność	41	31	72
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Niemal 78% pozostających bez pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukuje aktywnie pracy, zaś ponad 22% z różnych przyczyn nie poszukuje aktualnie pracy.

Tabela 55. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia bez względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Tak	Liczebność	30	26	56
	% z Rodzaj studiów	73,2%	83,9%	77,8%
Nie	Liczebność	11	5	16
	% z Rodzaj studiów	26,8%	16,1%	22,2%
Ogółem	Liczebność	41	31	72
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Swoją rezygnację z poszukiwania zatrudnienia absolwenci uzasadniali przede wszystkim względami rodzinnymi i zdrowotnymi, tj. sprawowaniem opieki nad dzieckiem/dziećmi (8 osób), ciążą (3 osoby) czy złym stanem zdrowia (1 osoba). W przypadku 9 osób rezygnacja z poszukiwania pracy związana jest z utratą przekonania o możliwości jej znalezienia, co powodowane jest brakiem doświadczenia zawodowego, przekonaniem o zbyt trudnej sytuacji na rynku pracy lub przekonaniem o niedostosowaniu posiadanych kwalifikacji do potrzeb pracodawców. Co ciekawe 3 respondentów wskazało, że nie poszukuje pracy ze względu na posiadanie nieodpowiedniego wykształcenia. Wśród innych przyczyn nie poszukiwania pracy, wskazywano najczęściej trwające przygotowania do otwarcia własnej działalności gospodarczej (2 osoby) opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem (1 osoba) oraz trwającą aplikację prawniczą.

Tabela 56. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.

	Rodzaj studiów		
	Studia II stopnia	Studia I stopnia	Ogółem
	Liczebność	Liczebność	Liczebność
Opiekuję się dziećmi	6	2	8
Z moim wykształceniem trudno jest zdobyć pracę	3	0	3
Brak mi doświadczenia zawodowego	3	1	4
Inny powód	3	1	4
Nie ma pracy, która by mnie satysfakcjonowała	2	1	3
Teraz ciężko jest znaleźć jakąkolwiek pracę	2	0	2
Jestem w ciąży	2	1	3
Nie podejmuję pracy ze względu na mój stan zdrowia	1	0	1
Opiekuję się rodzicami lub inną osobą z rodziny	0	0	0
Ogółem	11	5	16

Osoby pozostające bez zatrudnienia zostały poproszone o udzielenie informacji dotyczących tego, jak często podejmują działania nakierowane na poszukiwanie pracy, jak szybko spodziewają się otrzymać pracę oraz jakie konkretne działania planują podejmować w najbliższym czasie w celu zwiększenia swoich szans na zdobycie zatrudnienia.

Najliczniejsza grupa pozostających bez pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (niemal 29% ankietowanych). Ponad 30% ankietowanych bezrobotnych absolwentów spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa ponad rok, jednak pamiętać należy, iż w grupie tej są również osoby, które obecnie pracy podjąć nie mogą ze względu na wspomniane ograniczenia w postaci opieki nad dzieckiem, ciąży czy złego stanu zdrowia. Przekonanie o możliwości relatywnie szybkiego znalezienia pracy w ciągu miesiąca jest sporadyczne i wyraziło je tylko 4 spośród 56 bezrobotnych absolwentów (7,1%). Pełen rozkład odpowiedzi na pytanie o spodziewaną długość poszukiwania pracy prezentuje tabela 58.

Tabela 57. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	2	2	4
	% z Rodzaj studiów	6,7%	7,7%	7,1%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	10	6	16
	% z Rodzaj studiów	33,3%	23,1%	28,6%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	6	3	9
	% z Rodzaj studiów	20,0%	11,5%	16,1%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	8	2	10
	% z Rodzaj studiów	26,7%	7,7%	17,9%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	4	13	17
	% z Rodzaj studiów	13,3%	50,0%	30,4%
Ogółem	Liczebność	30	26	56
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, deklarowanych przez absolwentów poszukujących pracy, zdecydowanie najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (86,1% absolwentów poszukujących pracy). W drugiej kolejności

wymienić można: osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (54,2%), korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (45,8%) oraz zwracanie się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy (44,4%). Rodzaj ukończonych studiów nie wpływa na najczęściej wybierane sposoby poszukiwania pracy, a odsetek wskazań na poszczególne odpowiedzi jest podobny niezależnie od rodzaju ukończonych studiów. Szczegółowy rozkład wszystkich deklarowanych sposobów poszukiwania pracy zawiera tabela nr 59.

Tabela 58. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.

	Rodzaj studiów					
	Studia II stopnia		Studia I stopnia		Ogółem	
	Liczebność	% z N w kolumnie	Liczebność	% z N w kolumnie	Liczebność	% z N w kolumnie
Przeglądać oferty pracy w Internecie	34	82,9%	28	90,3%	62	86,1%
Osobiście roznosić CV do różnych firm	22	53,7%	17	54,8%	39	54,2%
Zwracać się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	20	48,8%	12	38,7%	32	44,4%
Korzystać z pośrednictwa pracy w urzędzie pracy	19	46,3%	14	45,2%	33	45,8%
Przeglądać oferty pracy w prasie	17	41,5%	12	38,7%	29	40,3%
Logować się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępniać swoje CV	17	41,5%	14	45,2%	31	43,1%
Zwracać się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	17	41,5%	11	35,5%	28	38,9%
Korzystać z usług firm pośredniczących w poszukiwaniu pracy	7	17,1%	6	19,4%	13	18,1%
Inne działania	4	9,8%	4	12,9%	8	11,1%

Procenty nie sumują się do stu ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością. Ponad 57% respondentów poszukuje pracy codziennie, a niemal 20% nie mniej niż trzy razy w tygodniu. Jedynie dwie spośród 56 osób deklarujących chęć znalezienia pracy nie poszukiwały jej aktywnie w ciągu ostatniego miesiąca.

Tabela 59. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.

		Rodzaj studiów		Ogółem
		Studia II stopnia	Studia I stopnia	
codziennie	Liczebność	15	17	32
	% z Rodzaj studiów	50,0%	65,4%	57,1%
mniej niż trzy razy w tygodniu	Liczebność	6	5	11
	% z Rodzaj studiów	20,0%	19,2%	19,6%
kilka razy w miesiącu	Liczebność	6	2	8
	% z Rodzaj studiów	20,0%	7,7%	14,3%
nie częściej niż raz w miesiącu	Liczebność	1	2	3
	% z Rodzaj studiów	3,3%	7,7%	5,4%
w ostatnim miesiącu nie poszukiwałem(am) pracy	Liczebność	2	0	2
	% z Rodzaj studiów	6,7%	0,0%	3,6%
Ogółem	Liczebność	30	26	56
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%

**osoby, które deklarowały, iż w ogóle nie poszukują pracy zostały wyłączone z analizy odpowiedzi na powyższe pytanie.*

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCZNIKA 2011/2012 PO TRZECH LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW

Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych

- ✓ W badaniu losów zawodowych absolwentów, realizowanym po trzech latach od zakończenia studiów wzięło udział 677 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, tj. 10,08% ogółu absolwentów tego rocznika. W grupie tej znalazło się 260 absolwentów studiów I stopnia (38,3% uczestników badania) oraz 417 absolwentów studiów II stopnia (61,7% uczestników badania).
- ✓ Wśród absolwentów objętych badaniem 76,1% stanowiły osoby, które ukończyły studia stacjonarne (515 osób), zaś 23,9% osoby, które ukończyły studia niestacjonarne. Odsetek ankietowanych absolwentów studiów stacjonarnych jest wyższy i wynosi 11,6%, podczas, gdy na studiach niestacjonarnych jest to 7,1%.
- ✓ Najwyższy poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim odnotowano w przypadku Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (niemal 18,4%) oraz Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego (ponad 12,3%). Najniższy odsetek uczestników badania zaobserwowano wśród absolwentów Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (0%, żaden z absolwentów tego wydziału nie wziął udziału w badaniu), oraz Wydziału Sztuki (5,8%).
- ✓ Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku pedagogika (100 osób), a następnie ekonomia (64 osoby), fizjoterapia i prawo (po 47 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku 4 kierunków (filozofia, fizyka, fizyka techniczna i edukacja medialna) w badaniu uczestniczył zaledwie jeden absolwent, zaś w przypadku grafiki i edukacji wczesnoszkolnej z wychowaniem przedszkolnym były to po dwie osoby z danego kierunku. Bardzo niskie liczebności uczestników badania w przypadku części kierunków nie dają podstaw do jakichkolwiek uogólnień dotyczących tych kierunków.
- ✓ 8,1% ankietowanych absolwentów (tj. 55 osób) mieszkało w momencie realizacji badania poza granicami Polski, głównie w Wielkiej Brytanii i Niemczech. Powrót na stałe do kraju

planuje w ciągu najbliższego półrocza 5 absolwentów, zaś 12 nie miało w chwili realizacji badania sprecyzowanych planów.

- ✓ Wśród respondentów badania losów zawodowych absolwentów zdecydowanie przeważały kobiety, w przypadku studiów I stopnia stanowiły 82% uczestników badania, a w przypadku studiów II stopnia 74%.

Status społeczno-zawodowy absolwentów

- ✓ Niemal 91% absolwentów jest aktywnych na rynku pracy po upływie trzech lat od zakończenia studiów, w tym: 82,1% podejmuje pracę najemną, 3,5% realizuje staż absolwencki, a 6,1% prowadzi własną działalność gospodarczą.
- ✓ Jako osoby bezrobotne deklaruje się 11,3% absolwentów.

Kontynuacja nauki na studiach wyższych

- ✓ Ponad 67% absolwentów zadeklarowało, iż nadal podnosi swoje kwalifikacje, głównie poprzez samodoszkącanie (62%) oraz uczestnictwo w kursach zawodowych (53%).
- ✓ Co piąty absolwent studiów I stopnia kontynuuje naukę na studiach wyższych, natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia na dalsze kształcenie zdecydowało się 7% ankietowanych.
- ✓ Niemal 43% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuuje kształcenie na tej samej uczelni. Sytuacja ta dotyczy w niemal identycznym stopniu zarówno absolwentów studiów I jak i II stopnia.
- ✓ Spośród absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim 56% zdecydowało się na ten sam kierunek, co ukończony w 2012 roku.
- ✓ Najczęściej wskazywanym powodem kontynuacji nauki przez absolwentów studiów I i II stopnia jest chęć podniesienia kwalifikacji (ponad 43% ankietowanych). Jako drugi najważniejszy powód absolwenci studiów II stopnia wskazywali na chęć realizacji swoich pasji i zainteresowań (ponad 31%), zaś absolwenci studiów I stopnia na chęć zwiększenia swoich szans na znalezienie dobrej pracy (niemal 32%).

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

- ✓ W zakresie kompetencji poznawczych najwyżej oceniono wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się, w drugiej kolejności na kreatywność. Wpływ studiów na rozwój myślenia analitycznego i syntetycznego uznano za niewielki lub nawet znikomy.
- ✓ Wśród kompetencji osobistych największy odsetek absolwentów dostrzega pozytywny wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań (średnia ocen około 3,7 pkt.) oraz na umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi. Najwięcej opinii, iż studia nie miały wpływu na rozwój kompetencji osobistych dotyczył przedsiębiorczości (niemal połowa ocen negatywnych), a następnie umiejętności radzenia sobie ze stresem (niemal 40% ocen negatywnych).
- ✓ Pozytywny wpływ studiów na rozwój wszystkich kompetencji społecznych wskazali absolwenci studiów II stopnia. Najwięcej pozytywnych opinii wyrażono na temat wpływu studiów na umiejętność pracy w zespole (średnie ocen powyżej 3,5 pkt.) a w drugiej kolejności na umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia (ocena w okolicach 3,4 pkt.). Najślabiej spośród kompetencji społecznych oceniono umiejętność kierowania pracą innych osób (ponad 43% opinii negatywnych) oraz umiejętność negocjowania (około 1/3 opinii negatywnych).
- ✓ Kompetencje specjalistyczno-techniczne to najślabiej oceniony blok kompetencji. Opinie absolwentów studiów II stopnia były niemal we wszystkich przypadkach mniej korzystne od opinii absolwentów studiów I stopnia. Ponad 60% absolwentów uważa, iż studia nie wpłynęły na znajomość specjalistycznego oprogramowania związanego z dziedziną studiów (średnie ocen około 2,3 pkt.) a niewiele korzystniej oceniono wpływ studiów na umiejętność aktywnego używania języka obcego w mowie i piśmie oraz rozumienia wypowiedzi i tekstów w językach obcych.

Zadowolenie z ukończonych studiów

- ✓ Ponad 24% absolwentów studiów I stopnia i 22% absolwentów studiów II stopnia podtrzymuje w sposób zdecydowany swoją decyzję co do wyboru kierunku studiów,

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

jednocześnie odpowiednio niemal 24% i 17% absolwentów zdecydowanie nie wybrałoby tego samego kierunku.

- ✓ Studiowanie na Uniwersytecie Rzeszowskim poleciłoby znajomym ponad 60% absolwentów studiów II stopnia i 56% absolwentów studiów I stopnia.
- ✓ Około 20% ankietowanych absolwentów studiów II stopnia i 16% absolwentów studiów I stopnia jest przekonanych, że „po ich kierunku” absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy, zaś około 55% nie zgadza się z tym poglądem.
- ✓ Niemal 70% absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych. Problem ten poruszany był także w dodatkowych wypowiedziach otwartych – deklarowano zbyt małą liczbę zajęć praktycznych (w tym z zakresu specjalistycznego oprogramowania oraz języków obcych), brak wsparcia w zdobywaniu certyfikatów i uprawnień oraz słaby dostęp do praktyk i staży zawodowych.

Kierunki migracji zawodowej absolwentów

- ✓ Poza województwem podkarpackim pracy poszukiwało niemal 39% absolwentów, najczęściej w województwie małopolskim, a następnie mazowieckim i lubelskim.
- ✓ Po zakończeniu studiów pracę zarobkową poza granicami Polski podejmowało niemal 24% absolwentów - największy odsetek decydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (40%) oraz do Niemiec (23%).
- ✓ Nieco ponad 6% absolwentów deklaruje, iż planuje wyjazd za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, a 66% wyklucza taką możliwość. Nieco bardziej skłonni do wyjazdu za granicę w celach zarobkowych są absolwenci studiów I stopnia.

Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

- ✓ Zatrudnienie deklaruje 78,6% absolwentów (73% absolwentów studiów I stopnia oraz 82% absolwentów studiów II stopnia). Dodatkowo 3,5% absolwentów odbywa staż zawodowy.
- ✓ Obecnie wykonywana praca jest pierwszą pracą od zakończenia studiów dla niemal 40% pracujących najmniej absolwentów.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- ✓ Niemal 1/3 absolwentów potrzebowała na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (32,3%) od zakończenia studiów, a 1/4 pracowała już w trakcie studiów, co piąty ankietowany pracujący absolwent (19,6%) otrzymał pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. Około 10% ankietowanych znalazło pierwszą pracę dopiero po roku od zakończenia studiów.
- ✓ Sytuacja absolwentów w zakresie stabilności zatrudnienia wydaje się korzystna. Ponad 41% absolwentów posiada umowę na czas nieokreślony, a kolejne 40% umowę na czas określony, co oznacza, iż prawie 81% absolwentów jest zatrudnionych na umowę o pracę. Wśród innych typów umowy najczęściej deklarowano umowę zlecenia (5,6%) oraz umowa na zastępstwo (5,2%) i staże absolwenckie (4,6%). Umowy innego typu, tj. umowy o dzieło, na okres próbny lub praca bez umowy są bardzo rzadkie (łącznie około 3,5% zatrudnionych).
- ✓ 1/3 zatrudnionych absolwentów wykonuje pracę, która w żadnym wymiarze nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów (38% - I stopień, 29% - II stopień). Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem deklaruje również 1/3 pracujących absolwentów studiów, w tym 28% absolwentów I stopnia i 36% - II stopnia.
- ✓ Tylko 2/3 absolwentów wykonuje pracę najemną na terenie woj. Podkarpackiego. Wśród innych województw najliczniej reprezentowane są województwa: małopolskie (31% zatrudnionych poza Podkarpaciem), następnie mazowieckie oraz lubelskie. Na uwagę zasługuje fakt, iż niemal 27% zatrudnionych poza Podkarpaciem to osoby pracujące poza granicami kraju.
- ✓ Najliczniejsza grupa absolwentów (niemal 1/4) zarabia od 1501 zł do 1900 zł netto miesięcznie. Kolejna 1/5 absolwentów wykonujących pracę najemną otrzymuje wynagrodzenie na poziomie 1201 - 1500 zł miesięcznie, a 13,5% - na poziomie 1901 - 2300 zł miesięcznie. Powyżej 3100 zł netto zarabia 7,7% zatrudnionych absolwentów. Aż 12% ankietowanych odmówiło odpowiedzi na pytanie o wysokość średnich miesięcznych zarobków netto.
- ✓ Wśród absolwentów pracujących najemnie 4,9% planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

- ✓ 38 ankietowanych absolwentów badanego rocznika prowadzi działalność gospodarczą, w tym 12 osób to absolwenci studiów I stopnia, a 27 to absolwenci studiów II stopnia. W grupie tej znajduje się 6 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 1 osoba, która łączy działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych.
- ✓ Absolwenci zdecydowali się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej zazwyczaj po zakończeniu studiów. Tylko co dwudziesty (5%) prowadził firmę już w trakcie studiów.
- ✓ Niemal 31% absolwentów prowadzących firmy zajmuje się dziedzinami całkowicie nie związanymi ze swoim wykształceniem, jednocześnie 41% deklaruje pełny związek prowadzonej działalności z ukończonym kierunkiem studiów. Firmy, których działalność nie ma związku z ukończonym kierunkiem studiów ponad dwukrotnie częściej prowadzą absolwenci studiów II stopnia (37%) niż I stopnia (17%).
- ✓ Niemal 3/4 firm założonych przez absolwentów mieści się na terenie województwa podkarpackiego. W innych regionach kraju działa 10 firmy (5 w woj. małopolskim i 2 w mazowieckim oraz 1 w śląskim), natomiast kolejne 2 firmy zlokalizowane są poza granicami kraju.
- ✓ Absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu (36% odmówiło udzielenia tej informacji) najczęściej wskazywali na najwyższy przedział dochodów, to znaczy dochody powyżej 3100 zł netto. Osoby te stanowią 31% ogółu absolwentów prowadzących firmy, ale aż 48% absolwentów, którzy podali dochody uzyskiwane z własnej działalności, co świadczy o znacznie korzystniejszej sytuacji zarobkowej absolwentów prowadzących własną działalność w porównaniu z absolwentami wykonującymi pracę najemną.

Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia

- ✓ Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 72 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, w tym 31 absolwentów studiów I stopnia oraz 41 absolwentów studiów II stopnia.

- ✓ Poziom bezrobocia jest porównywalny wśród absolwentów obu typów studiów i wynosi średnio 11,3%, co uznać można za poziom raczej umiarkowany.
- ✓ Ponad połowa (53%) bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Dodatkowo, aż 32% bezrobotnych absolwentów pomimo upływu trzech lat, nie podejmowało żadnej pracy najmniej od momentu ukończenia studiów.
- ✓ Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada niemal 14% bezrobotnych absolwentów, zaś 56% odrzuca tego typu formę aktywności zawodowej.
- ✓ Aż 22% bezrobotnych absolwentów nie poszukuje aktywnie pracy – głównie ze względów rodzinnych (opieka nad dziećmi, ciąża) lub ze względu na przekonanie o bezskuteczności podejmowania takich działań ze względu na brak doświadczenia lub satysfakcjonujących ofert pracy.
- ✓ Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (86% bezrobotnych), osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (54%), korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (46%) oraz szukanie pomocy wśród osób znajomych (44%).
- ✓ Najliczniejsza grupa poszukujących pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im więcej niż rok (30%) lub od 2 do 6 miesięcy (29%). Niemal 18% respondentów spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa od 10 do 12 miesięcy. Przekonanie o możliwości znalezienia pracy w ciągu miesiąca jest sporadyczne (4 spośród 56 bezrobotnych absolwentów).
- ✓ Zdecydowana większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością. Ponad 57% bezrobotnych absolwentów poszukuje pracy codziennie, a 20% nie mniej niż trzy razy w tygodniu.

7. ANEKS

Spis tabel

Tabela 1. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2011/2012 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów.	13
Tabela 2. Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I i II stopnia z rocznika 2010/2011 - w podziale na wydziały.....	14
Tabela 3. Wiek badanych absolwentów studiów I i II stopnia po 3 latach od zakończenia studiów.....	16
Tabela 4. Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów I i II stopnia.	16
Tabela 5. Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów I i II stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna).....	17
Tabela 6. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.	20
Tabela 7. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.	21
Tabela 8. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.	23
Tabela 9 Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kontynuację nauki.	27
Tabela 10 Absolwenci studiów I i II stopnia kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	27
Tabela 11. Absolwenci studiów I i II stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	28
Tabela 12. Absolwenci studiów I i II stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.....	28
Tabela 13. Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów I i II stopnia.	29
Tabela 14. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.....	30
Tabela 15 Rozkład odpowiedzi absolwentów studiów I i II stopnia na pytanie: „Co skłoniło P. do wyboru kierunku studiów ukończonego w 2013 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim?”. .	31

Tabela 16. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów I i II stopnia (w%).	33
Tabela 17. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów I i II stopnia (w %).	34
Tabela 18. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów I i II stopnia (w %).	35
Tabela 19. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów I i II stopnia (w %).	37
Tabela 20. Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów I i II stopnia, po trzech latach zakończenia studiów.	38
Tabela 21. Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów I i II stopnia.....	40
Tabela 22. Inne braki w programie studiów zgłaszane przez absolwentów studiów I i II stopnia w formie otwartej.....	41
Tabela 23. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.	41
Tabela 24 W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy?	42
Tabela 25 Absolwenci ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.	43
Tabela 26 Kraje, do których absolwenci studiów I i II stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.	44
Tabela 27. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.	45
Tabela 28. Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia.	45
Tabela 29. Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia.	46
Tabela 30. Absolwenci studiów I stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.	48
Tabela 31. Absolwenci studiów II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.	49
Tabela 32. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.	50

Tabela 33 Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.....	51
Tabela 34. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.....	53
Tabela 35. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia z wykonywaną przez nich pracą.....	54
Tabela 36. Absolwenci studiów I i II stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.....	54
Tabela 37. Województwo inne niż podkarpackie, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012.....	55
Tabela 38. Absolwenci studiów I stopnia pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.....	57
Tabela 39. Absolwenci studiów II stopnia pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni z ukończony kierunek studiów.....	59
Tabela 40. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.....	61
Tabela 41. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.....	62
Tabela 42. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.....	63
Tabela 43. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.....	65
Tabela 44. Absolwenci studiów I stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.....	65
Tabela 45. Absolwenci studiów II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.....	66
Tabela 46 Absolwenci studiów I i II stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.....	66
Tabela 47 Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.....	67

Tabela 48. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.....	67
Tabela 49. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.	68
Tabela 50. Absolwenci studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.	68
Tabela 51. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.	69
Tabela 52. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.....	70
Tabela 53. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.....	71
Tabela 54. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.....	71
Tabela 55. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.	72
Tabela 56. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.....	72
Tabela 57. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.....	73
Tabela 58. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.....	74
Tabela 59. Absolwenci studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.	75

Spis wykresów

Wykres 1. Etapy procesu badawczego.....	12
Wykres 2. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium płci.....	15
Wykres 3. Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium formy studiów.....	19
Wykres 4. Absolwenci studiów I stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.	20

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Wykres 5. Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów I i II stopnia na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” (N=55).....	22
Wykres 6. Absolwenci studiów I stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczna).....	25
Wykres 7. Absolwenci studiów II stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczna).....	26
Wykres 8. Absolwenci studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.....	52
Wykres 9. Absolwenci studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.....	64
Wykres 10 Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów I i II stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=49).....	70